

OTDK DOLGOZAT

2015

LÁSS MÁS SZEMMEL!

VÁLLALKOZÁSINDÍTÁS AZ ÁLLÁSKERESŐK SZEMÉVEL

**SEE OTHERWISE - STARTING A BUSINESS FROM THE VIEW OF
THE UNEMPLOYED PEOPLE**

Kézirat lezárva: 2015.01.06.

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETÉS.....	1
2.	CÉLKITŰZÉSEM, HIPOTÉZIS MEGFOGALMAZÁSA.....	1
3.	MUNKAERŐ-PIACI HELYZET MAGYARORSZÁGON.....	2
3.1	Foglalkoztatottság, foglalkoztatási ráta.....	2
3.2	Munkanélküliség, munkanélküliségi ráta	5
3.3	Vállalkozás pro és kontra	7
4.	MUNKAERŐPIAC ÉS KÉPZÉS KAPCSOLATA	8
4.1	Foglalkoztatás és iskolai végzettség	8
4.2	Élethosszig tartó tanulás	9
4.3	Európai Unió célkitűzések, pályázatok	10
4.4	Vállalkozónak születni kell vagy tanulható?	13
5.	KUTATÁSOM BEMUTATÁSA.....	15
5.1	Jelenlegi vállalkozói képzések, workshopok	15
5.2	Módszertan.....	18
5.3	Eredmények, a kérdőívek kiértékelésének első része	18
5.4	A vállalkozások iránt érdeklődőkre vonatkozó elemzés.....	24
6.	ÖSSZEFOGLALÁS, KÖVETKEZTETÉSEK	32

ÁBRAJEGYZÉK

1. ÁBRA: MUNKAERŐPIAC FORRÁS: GYÖRGYI (2012) P. 16.	2
1. TÁBLÁZAT: A 15–64 ÉVES NÉPESSÉG GAZDASÁGI AKTIVITÁSA.....	3
2. TÁBLÁZAT: A 15-64 ÉVESEK FOGLALKOZTATÁSI RÁTÁJÁNAK ALAKULÁSA AZ ELŐZŐ ÉVHEZ KÉPEST	4
3. TÁBLÁZAT: A FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA FOGLALKOZTATÁSUK JELLEGE SZERINT	4
4. TÁBLÁZAT: MUNKANÉLKÜLISÉGI RÁTA KORCSOPORTOK SZERINT.....	5
5. TÁBLÁZAT: A 15-74 ÉVESEK MUNKANÉLKÜLISÉGI RÁTÁJÁNAK ALAKULÁSA	6
6. TÁBLÁZAT: A MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA A MUNKAKERESÉS IDŐTARTAMA SZERINT	7
7. TÁBLÁZAT: A MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGÜK SZERINT	8
2. ÁBRA: KITÖLTŐK NEMENKÉNTI MEGOSZLÁSA	18
3. ÁBRA KITÖLTŐK KERÜLETENKÉNTI MEGOSZLÁSA	19
4. ÁBRA: KITÖLTŐK ÉLETKOR SZERINTI MEGOSZLÁSA	19
5. ÁBRA: KITÖLTŐK ISKOLAI VÉGZETTSÉGÉNEK MEGOSZLÁSA	20
6. ÁBRA: VÁLLALKOZÓI KEDV ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT	21
7. ÁBRA: A VÁLLALKOZÓI KEDV NEMENKÉNTI MEGOSZLÁSA	21
8. ÁBRA: INDÍTANA-E VÁLLALKOZÁST, NŐKNÉL ÉLETKOR SZERINTI MEGOSZLÁSBAN.....	22
9. ÁBRA: INDÍTANA-E VÁLLALKOZÁST, FÉRFIAKNÁL ÉLETKOR SZERINTI MEGOSZLÁSBAN.....	22
10. ÁBRA: MUNKANÉLKÜLISÉG IDEJE ÉS KÉPZÉSRŐL VALÓ TÁJÉKOZOTTSÁG ÖSSZEFÜGGÉSE	23
11. ÁBRA: KÉPZÉSI IDŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	25
12. ÁBRA: MUNKANÉLKÜLISÉG IDEJE ÉS TANFOLYAMRA SZÁNT IDŐ KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS	26
13. ÁBRA: MEKKORA CSOPORTBAN TANULNA, FÉRFIAK ÉLETKOR SZERINT	27
14. ÁBRA: MEKKORA CSOPORTBAN TANULNA, NŐK ÉLETKOR SZERINT	27
15. ÁBRA: MILYEN MÓDON TANULNA SZÍVESEBBEN FÉRFIAK ÉLETKOR SZERINT	28
16. ÁBRA: MILYEN MÓDON TANULNA SZÍVESEBBEN NŐK ÉLETKOR SZERINT	28
17. ÁBRA: MOTIVÁCIÓ SZINTJE ÉS MUNKANÉLKÜLISÉG HOSSZÁNAK ÖSSZEFÜGGÉSE	29
18. ÁBRA: A TANFOLYAM ELVÉGZÉSE UTÁN INDÍTANA VÁLLALKOZÁST, NŐK ÉLETKOR SZERINT	30
19. ÁBRA: A TANFOLYAM ELVÉGZÉSE UTÁN INDÍTANA VÁLLALKOZÁST, FÉRFIAK ÉLETKOR SZERINT.....	31
20. ÁBRA KERÜLETEK SZERINT KI INDÍTANA VÁLLALKOZÁST	31

1. BEVEZETÉS

2012-ben csökkentek az állami támogatási keretek az egyetemeken és főiskolákon, így elérhetetlennek tűnt számomra is a továbbtanulás. Édesanyám biztatott, hogy ennek ellenére adjam be a jelentkezésemet, közben esetleg a problémák is megoldódhatnak. Visszatekintve hálás vagyok neki, hogy meggyőzött és ennek köszönhetően, azóta komoly tudásra tehettem szert, mellette pedig számtalan élménnyel gazdagodhattam. Egyre inkább megfogalmazódott bennem, hogy a jövőben oktatásszervezéssel szeretnék foglalkozni. TDK dolgozatomhoz az ötletet is ez adta, amit az AIESEC-hez való csatlakozásom is megerősített. Láttam, hogy milyen változáson mehetnek keresztül az emberek, ha megfelelő tudást és motiválást kapnak. Elkezdtem felnőttképzéssel foglalkozni, szívesen mélyedtem el az ehhez kapcsolódó irodalmakban és egyre több kérdés vetődött fel bennem. Eközben a híradókban és az újságokban is egyre többet tárgyalt téma lett a munkanélküliség, különösen a diplomás munkanélküliek és a pályakezdők nehézségeivel összefüggésben. Véleményem szerint az AIESEC erre a problémára próbál reagálni és az iskolában megszerzett tudást a gyakorlatba ültetni, mi több a szervezet fő célja felelős vezetők képzése is. Felmerült bennem a kérdés, hogy vajon, ha a diplomás álláskeresőknak lenne megfelelő tőkéjük, indítanának-e vállalkozást? Ebben a kérdésben kezdtem el elmélyülni, mikor találkoztam egy ismerőssel, aki cukrászként végzett és éppen állást keresett. Arra panaszkodott, hogy sehol nem talál olyat, ami megfelelő lenne. Én megkérdeztem tőle, miért nem nyit egy saját cukrászdát. Érdekes volt számomra, hogy válaszában nem a tőke hiánya volt az első kifogás, hanem az, hogy fogalma sincs, hogyan lehetne. A válasza hallatán kezdett el foglalkoztatni a kérdés vajon lenne-e igény az álláskeresők körében egy vállalkozás indító képzésnek, ahol legfőbbképp tudást és motivációt kaphatnának.

2. CÉLKITŰZÉSEM, HIPOTÉZIS MEGFOGALMAZÁSA

Vizsgálatom során, melyet Budapesten végeztem, azt a hipotézist fogalmaztam meg, hogy ha az álláskeresők kellő motivációt kapnának és a megfelelő tudás is biztosítva lenne egy számukra kialakított képzés által, akkor vajon indítanának-e vállalkozást, ezzel megszüntetve munkanélküli státuszukat? Ez több szempontból is előnyös lenne akár a gazdaság, akár az egyén szintjén vizsgálva. Az utóbbinál elsőként említhetjük a kompetenciák, illetve készségek fejlődését, melyet a későbbiek során bármely területen tud kamatoztatni, hasznosulni. Azok a személyek, akik egy ilyen képzésen részt vesznek, majd utána vállalkozást alapítanak, később

példát statuálhatnak, hogy bármi lehetséges, ha az ember eltervezi és van elég akaratereje és kitartása ahhoz, hogy véghezvigye a céljait. Úgy gondolom hihetetlenül nagy szüksége lenne a társadalomnak ilyen példaképekre, főleg manapság, amikor egyre égetőbb kérdéssé válik a fiatal generáció nevelésének kérdése. A fiatalok sajnos egyre több időt töltenek az internet és a média világában, ahol sokszor torz példát látnak, és értékrendszerük ez alapján alakul ki.

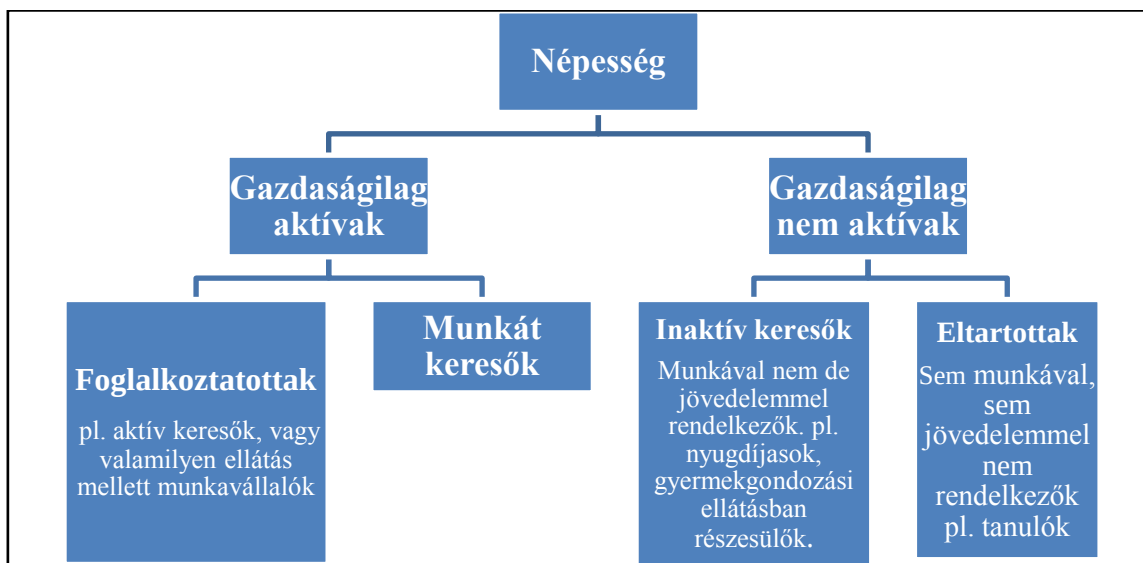
Az is fontos érv lehet, hogy, ha az ember magasabb jövedelemre tesz szert, a költési hajlandósága is növekedni fog, ami a mai fogyasztói társadalomban elengedhetetlen, mert ebben az ördögi körforgásban hiába termelnek a cégek, ha nincs kereslet rá, pedig ha az emberek nagy része munkanélküli, nem lesz vevő. Ráadásul a jövőben alkalmazottak foglalkoztatásával ők is hozzájárulhatnak az álláskeresők számának csökkenéséhez és elősegíthetnék a gazdaság növekedését. Összefoglalva megállapítható, hogy ha a hipotézisem megállja helyét, abból az egyén és a társadalom is profitálhatna a jövőben.

3. MUNKAERŐ-PIACI HELYZET MAGYARORSZÁGON

Azért tartom szükségesnek e téma vizsgálatát, mert a piac ismerete nélkül, csak a sötétben tapogatózunk. Először fontos megvizsgálni a foglalkoztatási ráta, majd a munkanélküliségi ráta alakulását, így adatokkal alátámasztva láthatjuk a tényeket. A táblázatokat a KSH honlapján talált adatok alapján magam szerkesztettem.

3.1 Foglalkoztatottság, foglalkoztatási ráta

Az alábbi ábra segítségével könnyebben megérthetjük a foglalkoztatottsági ráta és a munkanélküliségi ráta fogalmi háttérét.

1. ábra: Munkaerőpiac Forrás: Györgyi (2012) p. 16.

Felvetődik a kérdés mi is a foglalkoztatási ráta? Az OECD azaz a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet szerint azt jelenti, hogy mekkora a munkában állóknak a teljes munkaképes korú népességhez viszonyított százalékos aránya, azaz:¹

$$\text{Foglalkoztatási ráta} = \frac{\text{FOGLALKOZTATOTTAK}}{\text{MUNKAVÁLLALÁSI KORÚ NÉPESSÉG}} \%$$

A munkaképes kor országonként változó, Magyarországon ugyanúgy, mint az OECD-országokban 15 és 64 éves kor között értendő. Az 1. táblázatban összefoglalom az elmúlt öt év adatai alapján a munkaképes népesség gazdasági aktivitását.

1. táblázat: A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása

Év	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Gazdaságiilag aktívak	Gazdaságilag nem aktívak	15–64 éves népesség	Aktivitási arány	Munkanélküliségi ráta	Foglalkoztatási ráta
	ezer fő					%		
2009.	3 751,30	420,3	4 171,60	2 599,40	6 771,00	61,6	10,1	55,4
2010.	3 750,10	474,5	4 224,60	2 544,60	6 769,30	62,4	11,2	55,4
2011.	3 779,00	467,6	4 246,60	2 523,60	6 770,20	62,7	11	55,8
2012.	3 842,80	474,8	4 317,50	2 398,20	6 715,70	64,3	11	57,2
2013.	3 906,30	448,4	4 354,70	2 331,30	6 686,00	65,1	10,3	58,4

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

Megállapíthatjuk, hogy az elmúlt 5 évben a foglalkoztatottak száma mellett a munkanélküliek száma is növekedett. A foglalkoztatási ráta folyamatos emelkedést mutat, a KSH 2014. október 29-ei gyorsjelentése szerint pedig 2014 III. negyedévében is emelkedett, mivel 192 ezer fővel többen dolgoztak, így a foglalkoztatási ráta 62,8%-ra ugrott. A második táblázat tartalmazza a tavalyi év ugyanezen időszakát az ez évvel összehasonlítva, a változás mértékét pedig az utolsó oszlop tünteti fel.²

¹ http://www.parlament.hu/biz39/isb/tan/a_gazdasag_es_a_szocialis_rendszer.pdf

² <http://www.ksh.hu/vakbarat/gyorsfog.html>

2. táblázat: A 15-64 évesek foglalkoztatási rátájának alakulása az előző évhez képest

Megnevezés	Foglalkoztatási ráta		Változás
	2013.	2014.	2014-2013.
	július-szeptember		
	%		százalékpont
Foglalkoztatási ráta	59,2	62,8	3,6
Korcsoportok, éves			
15-19	2,6	3,6	1,1
20-24	36,4	40,3	4,0
25-29	69,0	72,9	3,9
30-34	73,5	76,3	2,8
35-39	78,0	80,9	3,0
40-44	81,2	83,2	2,0
45-49	79,9	84,2	4,2
50-54	76,1	79,6	3,6
55-59	59,0	64,7	5,7
60-64	16,9	20,6	3,7
Legmagasabb iskolai végzettség			
legfeljebb alapfok	28,6	32,5	3,9
középfok érettségi nélkül	67,7	71,4	3,8
középfok érettséggel	61,8	64,9	3,1
felsőfok	78,4	80,6	2,2
A lakóhely régiója			
Közép-Magyarország	62,8	66,6	3,8
Közép-Dunántúl	61,7	65,1	3,4
Nyugat-Dunántúl	62,8	66,7	4,0
Dél-Dunántúl	57,4	60,1	2,8
Észak-Magyarország	52,6	56,6	4,0
Észak-Alföld	54,9	57,7	2,7
Dél-Alföld	57,6	62,0	4,4

Forrás: KSH gyorsátjékoztató p. 6.

Jól látható, hogy a legnagyobb mértékű pozitív változás az 55-59, 45-49 és a 20-24 éves korcsoportoknál tapasztalható. A legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők számának nagy változása a közmunka programnak köszönhető. A regionális adatok is bizonyítják ezt. Ahol a legtöbb közmunkást foglalkoztatták, - a Dél-Alföldön és Észak-Magyarországon – ott a legnagyobb mértékű a pozitív emelkedés.

3. táblázat: A foglalkoztatottak száma foglalkoztatásuk jellege szerint

ÉV	Alkalmazott	Szövetkezet tagja	Társas vállalkozás tagja	Vállalkozó	Segítő családtag	Összesen
	ezer fő					
2009.	3309,9	2,5	131,3	322,7	15,5	3781,9
2010.	3317,5	3	140	308,4	12,3	3781,2
2011.	3352,4	1,9	134,3	307	16,3	3811,9
2012.	3424,7	2,4	145,7	289,3	15,9	3877,9
2013.	3501	3,5	157,3	262,6	14	3938,4

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

A 3. táblázatban egy érdekes adatsort láthatunk, mely a foglalkoztatás jellege szerint mutatja meg a foglalkoztatottak számát. Figyelemfelkeltő, hogy a társas vállalkozások tagjainak száma nőtt, viszont a vállalkozók száma csökkent.

3.2 Munkanélküliség, munkanélküliségi ráta

A munkanélküliségi ráta mutatja meg a munkanélküliek számának és a gazdaságilag aktívak számának arányát.

$$\text{Munkanélküliségi ráta} = \frac{\text{MUNKANÉLKÜLIEK (MUNKÁT KERESŐK)}}{\text{GAZDASÁGILAG AKTÍVAK}} \%$$

Mindenekelőtt tisztázzuk, hogy kit tekintünk munkanélkülinek. „A vonatkozó jogszabályokban a munkanélküli fogalmát az álláskereső fogalma váltotta fel. Álláskeresőnek – egyéb feltételek mellett – az tekinthető, aki amellett, hogy (újból) el akar helyezkedni, ezért maga is aktívan keres állást, minden tőle elvárhatót megtesz annak érdekében, hogy munkahelyet találjon és ezért szorosan együttműködik a munkaügyi központtal, elfogadja a megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot”³ A KSH megfogalmazása szerint **munkanélküli** az a személy, aki:

- az eszmei időpontot megelőző héten nem dolgozott
- az eszmei időpontot megelőző négy hét folyamán aktívan munkát keresett, valamint
- úgy nyilatkozott, hogy legfeljebb két héten belül munkába tudna állni.

4. táblázat: Munkanélküliségi ráta korcsoportok szerint

Év	Korcsoport										Összesen
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	
	ezer fő										
2009.	49,4	24,5	12,2	9,2	8,6	8,6	8,6	7,7	7	...	10
2010.	45,7	25,1	14,3	10,4	9,8	9,7	9,5	8,9	8,6	...	11,2
2011.	43,5	24,8	12,7	9,3	9,9	9,7	9,9	9,2	9,4	...	10,9
2012.	51,9	26,4	14	10,1	9,7	8,6	9	9	8,3	...	10,9
2013.	52,9	25	12,5	9,8	8,3	8,9	8,4	7,8	8	...	10,2

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

³ Dr. Henczi (2008) p. 320

Korcsoport szerinti bontásban a legnagyobb mértékű csökkenés az előző évhez képest, a 20-24 éves és az 50-54 éves korosztálynál figyelhető meg. Ennek magyarázata lehet, hogy a kormány adókedvezményt biztosított azoknak a vállalatoknak, akik ebbe a korcsoportba tartozó munkaerőt foglalkoztatnak. Előző évhez képest csak a 15-19 és a 40-44 éves korcsoportnál figyelhető meg növekedés. Tehát összességében megállapíthatjuk, hogy a munkanélküliségi ráta csökkent, sőt a KSH 2014. október 29-ei gyorsjelentése szerint 2014. III. negyedévében, az egy évvel korábbi azonos időszakhoz képest 102 ezer fővel csökkent, így 7.4%-ra mérséklődött.⁴ Ez a nagymértékű pozitív változás a közmunka programnak is köszönhető.

5.táblázat: A 15-74 évesek munkanélküliségi rátájának alakulása

Megnevezés	Munkanélküliségi ráta		Változás
	2013.	2014.	2014-2013.
	július-szeptember		
	%		százalékpont
Munkanélküliségi ráta	9,8	7,4	-2,4
Korcsoportok, éves			
15-24	27,4	21,3	-6,1
25-29	11,6	9,6	-2,0
30-34	9,2	7,1	-2,1
35-39	8,2	6,0	-2,2
40-44	8,5	5,8	-2,6
45-49	7,4	4,6	-2,9
50-54	7,2	5,0	-2,2
55-59	8,0	5,8	-2,2
60-74	5,0	6,4	1,4
Legmagasabb iskolai végzettség			
legfeljebb alapfok	23,0	18,0	-5,0
középfok érettségi nélkül	10,6	7,5	-3,1
középfok érettségivel	8,3	6,5	-1,9
felsőfok	4,1	3,1	-1,0
A lakóhely régiója			
Közép-Magyarország	8,6	5,7	-2,9
Közép-Dunántúl	8,0	5,1	-2,9
Nyugat-Dunántúl	7,3	4,3	-3,0
Dél-Dunántúl	8,5	6,9	-1,6
Észak-Magyarország	12,0	11,1	-0,9
Észak-Alföld	14,0	11,6	-2,4
Dél-Alföld	11,0	8,4	-2,6

Forrás: KSH gyorstájékoztató p. 7.

Ha korcsoportok szerint nézzük, akkor láthatjuk, hogy a 15-24 év közöttiek munkanélküliségi rátája csökkent a legnagyobb mértékben, amit igazol a foglalkoztatási ráta növekedése is. Az, hogy a legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezők rátája csökkent, azt vártuk leginkább, hiszen már láthattuk, hogy ebben a korcsoportban a foglalkoztatás nőtt. Regionális tagozódás szerint nincs teljes egyezés a foglalkoztatási ráta vizsgálata során

⁴ <http://www.ksh.hu/vakbarat/gyorsmun.html>

tapasztaltakkal, mert itt a Nyugat-Dunántúli, Közép-Magyarországi, és a Közép-Dunántúli régióban csökkent a legnagyobb mértékben.

6.táblázat: A munkanélküliek száma a munkakeresés időtartama szerint

ÉV	A munkakeresés időtartama								Összesen
	1–4	5–14	15–26	27–51	52	53–78	79–104	105–	
	< 1	1–3	4–6	7–11	12	13–18	19–24	25–	
	hét/hónap								
2009.	18,8	71,9	67	77,4	18,1	51,2	27,6	80,6	412,6
2010.	16,9	64,9	63,1	84,4	23,6	75,9	43,4	95,4	467,6
2011.	28,7	70,7	62,8	70,1	18,3	64,6	40,4	105,3	460,8
2012.	39,4	65	63,3	81,9	22,3	59,5	36,6	100,6	468,6
2013.	48,9	50,3	55,1	63	25,9	51,5	46,8	96,9	438,4

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

Áttekintve azt is, hogy átlagosan mennyi ideig keresnek állást, meglepve tapasztaltam, hogy összességében ennek időtartama csökkent, pedig napjainkban mindenhol azt hallani, hogy mennyire hosszú ideig tart állást találni.

3.3 Vállalkozás pro és kontra

Amikor valakiben felvetődik az ötlet, hogy vállalkozást alapítson, a lelkesedés és a tettvágy mellett valószínűleg milliónyi megválaszolatlan kérdés is forog a fejében. Számtalan dolgot kell mérlegelni, mielőtt belevágunk a megvalósításba. A kérdések rendszerezését a negatívumokkal kezdem, mert sajnos a válaszok alapján ezek általában mindenkinek hamarabb jutnak eszébe. Az első és egyben a legnagyobb dilemma az indulási költségek mértéke, illetve a szükséges anyagi források előteremtése. A nehéz gazdasági helyzetben ez még bizonytalanabbá válik, de szerencsére lehet rá megoldást találni, például befektetők keresésével, vagy a manapság egyre többet emlegetett számos pályázati lehetőség valamelyikével.

Második nehézségként legtöbbször a jogi kérdéseket és az adózást említik. Ez valóban a legkörülményesebb kérdés, sokan elvesznek már ott, hogy hogyan és milyen gazdasági társaságot alapítsanak, vagy netán világgá menekülnek ijedtükben, ha meghallják a nyugdíjjárulék, munkaerő-piaci járulék vagy szociális hozzájárulás szavakat. Viszont jó hír, hogy ezek a szükséges ismeretek kis energia befektetéssel és idő ráfordítással könnyen megtanulhatóak és egy idő után akár napi rutinná is válnak, hiszen fejből tudjuk, mikor, mit és hova kell befizetni.

További nehézséget okoznak a papírmunkák, a dokumentálás is. Ezt a munkát senki nem szereti, de gondoljunk arra, hogy sokkal jobb a saját cégünk papírjait rendszerezni, mint alkalmazottként másét. Van, aki erre azt válaszolná, hogy az alkalmazotti állás mennyivel biztosabb, nem jár kockázatokkal, mint egy saját vállalkozás. A mai világban azonban sajnálatos módon semmi sem lehet úgymond biztos, nem tudhatjuk, mikor megy tönkre a fejünk felett egy cég, viszont ha mi vagyunk a vezetők, mi irányítunk, mi vállalunk felelősséget döntéseink következményeiért.

Amellett hogy ez egy hatalmas kihívás, a sikerélmény is ugyanekkora lehet. Ha a szaktudást és a korábbi munkatapasztalatot saját vállalkozásban is tudjuk hasznosítani, akkor miért dolgozna az ember másnak? Miért idegeskedne a főnöke miatt, amikor lehetősége van a függetlenségre és a saját tervek, álmok megvalósítására. Sokszor hallhatunk a Maslow-piramisról, mi lehetne attól nagyobb boldogság, mint hogy elérjük a csúcsát, az önmegvalósítást? Ráadásul, ha ezzel még a gazdaság előre mozdításához is hozzájárulunk nem is kérdés, hogy ez lehet a megfelelő döntés.

4. MUNKAERŐPIAC ÉS KÉPZÉS KAPCSOLATA

4.1 Foglalkoztatás és iskolai végzettség

Napjainkban nyilvánvaló, hogy az iskolai végzettség és a foglalkoztatás között összefüggés áll fenn. Az előző táblázatok elemzésénél is megfigyeltük, hogy a munkanélküliek körében az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma a legmagasabb. Helyzetüket nehezíti az a tény is, hogy az álláshirdetések többségének legminimálisabb feltétele az érettségi. Sokszor ezt már fel sem tűntetik, hiszen annyira evidensnek gondolják.

7. táblázat: A munkanélküliek száma legmagasabb iskolai végzettségük szerint

Időszak	8 általános iskolánál kevesebb	Általános iskola 8 osztálya	Szakiskola és szakmunkásképző	Gimnázium	Egyéb érettségi	Főiskola	Egyetem	Összesen
	ezer fő							
2009.	7,2	125,9	142,3	33,1	74,7	28,2	9,3	420,7
2010.	9,9	133,9	157,4	38,7	89,8	30,4	14,7	474,8
2011.	10	127,8	154,9	40,7	89,1	31,3	14,1	467,9
2012.	9,5	127,9	153,6	46,9	89,9	32,2	15,5	475,6
2013.	8,9	122,5	147,1	41,8	84,8	30,9	13	448,9

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

A 7. táblázatot áttekintve megállapítható, hogy legnehezebben az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők találnak állást. Ha a munkáltató szemszögéből nézzük, egyértelmű, hogy minél képzetesebb munkaerőt szeretne foglalkoztatni. Megfigyelhető, hogy az egyetemi végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma 2009 és 2012 között nőtt, viszont 2013-ra nagymértékű csökkenés látható.

Versenyképes gazdasághoz versenyképes munkaerő szükséges, ehhez pedig kulcsfontosságú, hogy az emberek is felismerjék a tanulás jelentőségét. Motiválni kell őket, a minél magasabb iskolai végzettség megszerzésére, és növelni kell a felnőttképzésben, átképzésben részt vevők számát.

4.2 Élethosszig tartó tanulás

„A felnőttoktatás a legalapvetőbb követelmény a modern civilizációnak, mivel feltételezi a felnőtt ember társadalmi alkalmazkodását és működését, lehetővé teszi a lépéstartást a technológiai, a politikai, a kulturális, a társadalmi szokások gyors változásával.”

(M.S Knowles)

A fejezetet egy idézettel kezdtem, mely kiválóan összefoglalja a felnőttoktatás és egyben az egész életen át tartó tanulás létfontosságát. Mai felgyorsult világunkban nem lehet elégszer hangsúlyozni, mennyire fontos a tanulás. Biztosan mindenki hallotta már, hogy a tudás, hatalom. Úgy gondolom, ez a gondolat manapság még jobban megállja helyét. Ezért szeretném kiemelni dolgozatomban is az élethosszig tartó tanulás fontosságát. Szeretném hangsúlyozni, hogy sohasem késő új ismereteket szerezni, gazdagítani meglévő tudásunkat.

Az elmúlt évtizedekben Magyarországon is elterjedt a „lifelong learning”, azaz az élethosszig tartó tanulás, amire ma már bátran mondhatjuk, hogy társadalmi és egyéni szükséglet is. A 21. évszázadban már egyre gyorsabban változik az embereket körülvevő világ, így a folyamatos innovatív fejlődés és gondolkodás a versenyképesség alappillére lett. „A korunkban jelenlévő társadalmi kihívások hívták életre az élethosszig tartó tanulás gondolatát, mely azt feltételezi, hogy az ember nem fejezi be a tanulást, amikor kilép a fennálló oktatási struktúrából, hanem a releváns tudás megszerzése, különféle formális és informális környezetben az ember egész életén át folytatódik. A felnövekvő nemzedéknek egyre több tudásra van szüksége a ráháruló feladatok elvégzéséhez, és ennek döntő szakasza a felnőtt korra helyeződik.”⁵ Az egész életen át tartó tanulás fontosságát Nairobian az

⁵ Dr. Szilágyi, 2011, 1.o.

UNESCO 19. ülészakán tárgyalták először, itt fogalmazták meg, hogy az élethosszig tartó tanulás egy globális folyamat, nem lehet csak egyik vagy másik életkor sajátossága. Az emberi szervezettel foglalkozó kutatások bizonyítják, hogy az egész életen át tartó tanulás összhangban van az emberi léttel. Ha nem használjuk, sejtjeink hamarabb elveszítik életképességüket, ellentétben azokkal, melyeket folyamatosan dolgoztatunk. Az ember rendszeres tanulással a szellemi kondícióját megőrizheti, ezzel kompenzálva a biológiai természetű gyengülését.

Egyértelmű, hogy az oktatásba tett befektetés mind az egyén mind a társadalom számára előnyös és egyben nélkülözhetetlen is. A megfelelően képzett munkaerő alapfeltétele a gazdaság növekedésének ráadásul a magasabb végzettség több lehetőséget biztosít az emberek számára, hogy megerősítsék helyzetüket a munkaerőpiacon. Ennél fogva elengedhetetlen, hogy minden ember számára – társadalmi helyzetétől függetlenül – biztosítva legyen az esély, hogy megszerezze az új tudást, készségeket és képességeit fejlessze.

4.3 Európai Unió célkitűzések, pályázatok

Az Európai Unió is egyre több figyelmet szentel az emberi erőforrás, mint érték fejlesztésére. Nem csak Magyarországon, egész Európában cél, hogy minden személy számára lehetőséget teremtsenek, hogy a társadalmi és gazdasági változás által támasztott igényekhez alkalmazkodni tudjanak. Ezért az Európa Tervben is kiemelten foglalkozik az egész életen át tartó tanulással, és ezen belül a felnőttek folyamatos képzésével és művelődésével.

Az Európai Tanács 2000. évi márciusi lisszaboni csúcstalálkozója célul tűzte ki, hogy az Európai Uniónak 10 éven belül a világ legdinamikusabb **tudás-alapú gazdaságává** kell válnia; alkalmasnak kell lennie a fenntartható gazdasági növekedés, jobb munkahelyek és nagyobb társadalmi kohézió elérésére.⁶ Ehhez kapcsolódóan először az „Oktatás és képzés 2010” nevű munkaprogramot, majd ennek eredményeire építve kidolgozták az Európa 2020-at. Tehát a Lisszaboni stratégia részeként, mintegy annak „végrehajtási rendeleteként” 2002. februári ülésükön a tagállamok oktatásért felelős miniszterei elfogadták az európai oktatás és képzés egységes keretrendszerét, „Az Oktatás és Képzés 2010” munkaprogramot, amely stratégiai célokat és konkrét indikátorokat határozott meg. Most ezeket veszem sorra:

- 1) *Az általános és a szakképzési rendszerek minőségének és hatékonyságának javítása az EU-ban*

⁶ <http://www.tarrdaniel.com/documents/OktatasPolitika/OktatasiFeherKonyv/lifelonglearning.html>

- 2) *Az általános és szakképzéshez való hozzáférés megkönnyítése mindenki számára*
- 3) *Képzési rendszerek nyitása a világra*

Jelenleg már az Európa 2020 kiemelt stratégia célkitűzéseinek teljesítésére törekszik minden állam, melyek így hangzanak:⁷

1) **Foglalkoztatás**

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot.

2) **K+F/innováció**

- Az EU (köz- és magánforrásból származó) GDP-jének 3%-át a kutatás/fejlesztés és az innováció ösztönzésére irányuló beruházásokra kell fordítani.

3) **Éghajlatváltozás/energia**

- Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását 20%-kal csökkenteni kell az 1990-es szinthez képest (vagy akár 30%-kal, ha adottak az ehhez szükséges feltételek).
- A megújuló energiaforrások arányát 20%-ra kell növelni.
- Az energiahatékonyságot 20%-kal kell javítani.

4) **Oktatás**

- A lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni.
- El kell érni, hogy a 30 és 34 év közötti uniós lakosok legalább 40%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezzen.

5) **Szegénység/társadalmi kirekesztés**

- Legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Egyértelmű, hogy hipotézisem szempontjából az első és a negyedik pontot vizsgáltam jobban, illetve közvetetten a másodikat és az ötödiket is, mert az innovációknak köszönhetően nőhet a foglalkoztatottság, annak javulása esetén pedig csökkenhet a szegénység. Mivel ezeket a kérdéseket minden ország saját belügyének tekinti, így mindenhol eltérnek a jelenlegi és a jövőre vonatkozó terveik, irányszámaik. Tehát ezek alapján megvizsgáltam Magyarország milyen **nemzeti célokat határoz meg**, figyelembe véve a helyi viszonyokat.

- 1) A foglalkoztatási rátánál 75 % elérése a cél.
- 2) A K+F területen a GDP 1,8 %-át szeretnék erre fordítani.

⁷ http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/index_hu.htm

- 3) A széndioxid kibocsátást 10 %-kal csökkentenénk, míg a megújuló energiaforrások arányát 14, 65 %-ra emelnénk.
- 4) A korai iskolaelhagyást 10 % alá kell csökkenteni, a felsőoktatásban tanuló számát pedig 30,3 %-ra növelni.
- 5) A szegénység vagy társadalmi kirekesztettség által veszélyeztetett emberek arányát pedig 450.000-rel csökkenteni.

Ahhoz, hogy ezek a célok elérhetőek legyenek az Európai Unió programokat dolgoz ki, melyekben pályázati úton lehet részt venni. Főleg interneten kutattam pályázatok után, amelyek az alábbiak:

✍ 2014. január 22-én megjelent a COSME, **„A vállalkozások versenyképességéért és a kis- és középvállalkozásokért program”** munkaprogramja, mely tartalmazza a 2014-es évre vonatkozó pályázati kiírásokat, és a támogatásra jogosult tevékenységek és intézkedések listáját. A célkitűzések szerint a program évente közel 40.000 kis- és középvállalkozásnak nyújt majd támogatást és 30.000 munkahelyet teremt. „A vállalkozások versenyképességéért és a kis- és középvállalkozásokért program”/COSME fő célja az európai vállalkozások versenyképességének növelése a vállalkozók, a kis- és középvállalkozások, valamint az üzleti tevékenységeket támogató szervezetek ösztönzésén keresztül. A COSME a 2014-2020-as időszakban 2,5 milliárd eurós költségvetéssel rendelkezik.

A program 4 fő célkitűzése:⁸

- **A finanszírozáshoz való hozzáférés javítása.**
- **Az uniós és globális piacokhoz való hozzáférés támogatása, KKV-k nemzetközisítése.**
- **A keretfeltételek javítása az európai vállalkozások versenyképességének és fenntarthatóságának fejlesztésére** (jogszabályok egyszerűsítése, KKV tesztek szisztematikus alkalmazása, vállalkozásindítás elősegítése, új termékek és szolgáltatások megjelenésének ösztönzése, turisztikai tevékenységet folytató KKV-k kiemelt támogatása) – 384.400 EUR, a teljes költségvetés 16 százaléka.
- **A vállalkozói kultúra ösztönzése az Európai Unióban** (vállalkozói készségek és attitűdök fejlesztésére irányuló tevékenységek, főleg az új vállalkozók, fiatalok és

⁸ Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elektronikus hírlevele, 19. szám, <http://www.hkik.hu/download.php?id=6595>.

nők körében) - 86.800 EUR, a teljes költségvetés 4 százaléka. A vállalkozásindításhoz szükséges idő 5 munkanapra csökkentése (jelenlegi átlag: 7 munkanap), a turisztikai pályázati kiírásokban 30 százalékos KKV részvétel, az Enterprise Europe Network keretében évi 3000 partnerségi megállapodás aláírása (jelenleg 1900/év), valamint a KKV-k 17 százaléka vegyen részt nemzetközi tevékenységekben.

 „Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban”⁹

- Ez is egy nagyon remek lehetőség, viszont nem azt a célcsoportot célozza meg, akik dolgozatot célkitűzésében szerepelnek.

 „Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése”¹⁰

- Sajnos a kezdéshez nem megfelelő, de a jövőben még használható pályázat lenne.

 „Mikro-, kis-, és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása”⁶

- Nemzetközi piacra lépést támogatja, ami az elindításhoz nem járul hozzá, de a későbbiek folyamán még hasznos lehet.

 „Rugalmas foglalkoztatás elterjesztése a konvergencia régiókban”⁶

- Az indulásban nem segít, de miután alkalmazottakat foglalkoztatnának, ezt akár meg is pályázhatnák.

Összességében leszögezhetjük, hogy az Európai Unió és a magyarországi célkitűzések egy irányba tartanak, illetve összehangoltan próbálnak változást elősegíteni és pályázatokkal támogatni, esélyt adni minél több embernek. Tapasztalatom szerint sokan nem tudnak ezekről, azaz nem tudják kihasználni a lehetőségeket, éppen ezért is tartanám nagyon fontosnak, ha a tanfolyamon/ képzésen erre külön hangsúlyt fektetnénk.

4.4 Vállalkozónak születni kell vagy tanulható?

Lényeges kérdés, hogy a vezetői képességek kizárólag örökölhetőek vagy tanulhatóak, fejleszthetőek-e? Erről mindenki másképp vélekedik, akár a szakirodalomban, akár az interneten vagy ismerősök körében tesszük fel a kérdést.

Először is elgondolkodtató, hogy vajon mióta léteznek vezetők a világban? Valószínűleg már az ősidők óta, mert már az ősi közösség élén is állt valaki, aki például vezette a vadászokat, kiosztotta a feladatokat, elosztotta az ételt vagy előre eltervezte a

9

http://www.pafi.hu/_pafi/palyazat.nsf/deab3ffa729c540c1257a5d002d8483/b5d67338b1aa4a83c1257a3100310722?OpenDocument

¹⁰ http://palyazat.gov.hu/megjelentek_a_2014_2020_as_fejlesztési_idoszak_elso_felhivasai

következő napi teendőket ahhoz, hogy legyen mindig elég élelem. Azonban a vezető, mint fogalom feltételezhetően az ipari fejlődés megindulásakor jelent meg. A munkamegosztásnak köszönhetően igény lett arra, hogy valaki irányítsa, megtervezze, koordinálja és ellenőrizze a folyamatokat. Ettől a pillanattól számíthatjuk a modern szervezet kialakulását, aminek szereplője a vezető és a beosztott. A kérdés már csak az, hogy ezek a vezetők hogyan kerültek ebbe a pozícióba, illetve ha valaki vezető lett öröklés által, vajon rögtön jól el tudta látni a feladatát, vagy tanulnia kellett még?

A kutatók egy része állítja, hogy a vezetést meg lehet tanulni, és nem függ velünk született személyiségjegyeinktől. „Mára már számos kísérlet, tanulmány bizonyítja, hogy a menedzseri, vezetési készségek fejleszthetők; tréningekkel, technikákkal kifejleszthetjük azon képességeket is, amelyeknek nem elég magas szinten vagyunk birtokában.”¹¹ Ha pedig elsajátítják a hiányzó módszereket, akkor lényeges, hogy azokat megfelelően használják személyiségünkkel összhangban, mert ugyanaz a technika mindenkinél máshogy működik, olyan ez, mint például egy étel receptje, mindenki máshogy készíti el.

Egy nemrégiben megjelent cikk szerint az rs4950 kódjelű, „vezetői” gén öröklődik, és kapcsolatba hozható azzal, hogy az emberek vezetővé válnak. „Nagyjából igaz az az általános bölcsesség, amely szerint a vezetés készség, de azt is kimutattuk, hogy részben genetikai gyökerű” - mondta Jan-Emmanuel De Neve, az egyetem vezető kutatója. A szakemberek elfogadják, hogy a vezetői képességek tanulással is kibontakoznak, de a gén jelentheti a lényeges lökést ahhoz, hogy valakiből vezető vagy beosztott válik.¹²

A következőkben összegyűjtöttem azokat a tulajdonságokat illetve készségeket, melyek nélkül nem érdemes vállalkozást indítani. Első helyen mindenképpen szerepel az *önállóság*, a *bátorság* illetve a *kihíváskeresés*. Elengedhetetlen, hogy az egyén képes legyen *rugalmasan alkalmazkodni a változó körülményekhez*. *Magabiztosság*, *céltudatosság* és nagyfokú *elkötelezettség* nélkül nem lehetünk saját magunk főnökei. A manapság rengetegszer emlegetett *jó kommunikációs készség* is valóban nagyon meghatározó. Nem mindegy, hogy kinek mit mikor és hogyan kommunikálunk, sokszor ez is lehet a siker kulcsa. Ha valaki egy vállalkozást vezet, éreznie kell, hogy döntéseinek milyen súlya, következményei vannak, ezért elengedhetetlen, hogy rendelkezzen reális önismerettel és döntésképességgel. Emellett, ha később alkalmazottakat fog foglalkoztatni, a vezetőnek tudnia kell, hogy kik azok az

¹¹ <http://mek.oszk.hu/07900/07970/07970.htm>

¹² http://hvg.hu/karrier/20130115_Ez_a_gen_felelos_azert_vezetonek_szuletik/

emberek, akik alkalmasak az egyes feladatok elvégzésére, ezért is nagyon fontos a megfelelő emberismeret. Ha valaki jó vezető akar lenni, ismernie kell munkatársait és tudnia kell, mi hajtja őket. Meg kell tanulni, hogyan tudja motiválni őket, főleg ebben a helyzetben mikor a saját vállalkozását kell irányítani, és nem tudja felvenni a versenyt egy multinacionális nagyvállalat kompenzációs rendszerével. Nagyon sokan még mindig úgy gondolkodnak, hogy az egyetlen motiváló tényező a pénz: tehát ha jól megfizetik őket, akkor jól fognak dolgozni, ha nem, akkor kevésbé. Pedig nem ez lehet az egyetlen, ami motivál valakit, sokszor nem is gondolnánk, hogy milyen sokat ér egy szóbeli dicséret, vagy ha valaki érzi, hogy elismerik és megbecsülik a munkáját a cégnél. A leglényegesebb, hogy egy jó vezetőnek van jövőképe, szerencsés esetben nem csak saját, hanem vállalkozására kialakított is. Elengedhetetlen, hogy ezt a jövőképet megfelelően kommunikálja, az elvárásokkal együtt így a dolgozókat is motiválni tudja a cél elérése érdekében. Végül, de nem utolsósorban meghatározó, hogy mennyire tud megbízni a beosztottaiban, hogyan tudja delegálni a feladatokat és döntéseket, mert ha mindig mindent saját maga próbál megoldani egy idő után teljesen kimerül, emellett feleslegesen fizeti az alkalmazottakat is.

Összegezve megállapíthatjuk, hogy egy vezetőnek számos különböző tulajdonsággal, képességgel illetve készséggel kell rendelkeznie. Ennek egy része tanulható, fejleszthető, de van köztük olyan is, ami velünk született. Így a legfontosabb, hogy aki vállalkozást szeretne indítani, elsőként ezeknek legyen tudatában, azaz rendelkezzen kellő önismerettel, majd a megszerzett tudása és tapasztalata segítségével folyamatosan fejlessze önmagát.

5. KUTATÁSOM BEMUTATÁSA

Dolgozatomhoz kétféle kutatást végeztem, először egy szekunderkutatást, melyben feltérképeztem, milyen képzések vannak jelenleg a piacon, majd egy primer kvantitatív kérdőíves felmérést az álláskeresők körében, hogy megtudjam, hogyan vélekednek a témáról, mennyire nyitottak a képzés ötletével kapcsolatban.

5.1 Jelenlegi vállalkozói képzések, workshopok

Dolgozatom hipotézisének megfogalmazásánál említettem, hogy egy külön képzést szeretnék létrehozni az álláskeresők számára. A Fővárosi Munkaügyi Központ két munkatársával – Mátrai Évánál és Újhelyi Zitával - folytatott beszélgetés során kiderült, hogy jelenleg nincs ilyen tartalmú képzésük. A vállalkozóvá válás támogatását munkaerő-piaci tanácsadás igénybevételének keretében biztosítják, valamint egy olyan pályázati kiírásról

tájékoztattak, amely álláskereső vállalkozóvá válásának elősegítését célozza: „Azon álláskereső, illetve rehabilitációs járadékban részesülő személyek támogatása, akik önmaguk foglalkoztatását egyéni vállalkozás keretében, gazdasági társaság – a társaság tevékenységében személyesen közreműködő – tagjaként, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. §-a 18. pontjában meghatározott mezőgazdasági őstermelőként oldják meg.”¹³

Véleményem szerint azért lenne szükség egy új típusú képzés indítására, mert a jelenleg létező képzések, tanácsadások nem elég komplexek vagy nem a célcsoport speciális igényeire lettek kialakítva. Több működő képzés, illetve workshop is létezik. Szeretném bemutatni, hogy jelenleg milyen felkészítési lehetőségek vannak, és az általam elképzelt képzésnek milyen sajátosságai lennének, miben lenne a meglévőktől eltérő, más.

✓ **Túlélő Vállalkozás című tanfolyam-előadás**¹⁴

Ez egy két napos képzés, ahol az első nap az ötlet kiértékelése után a vállalkozásindítás alapjaival ismerkedhetnek meg. A második nap egy üzleti tervet készítenek a résztvevők, majd a pályázati rendszerekben mélyülnek el. A tematikában szerepel „kérdezd a szakértőt” óra is, így lehetőség van interaktivitásra, a résztvevők kérdéseinek megvitatására. Véleményem szerint ez a tanfolyam témáit illetően a legmegfelelőbb lehetne, azonban én még kiegészíteném néhány modullal. Elsőként adózási, könyvelési ismeretekkel, mert ha esetleg erre a feladatra később egy könyvelőt alkalmazunk, akkor is hasznos, ha rendelkezünk némi hozzáértéssel. A vezető feladata ellenőrizni az alkalmazottak munkáját, az ő felelőssége, ha nincs időben befizetve az adó, így mindenképp szükséges a tájékozottság. Ezen kívül, ha nem egyszemélyes vállalkozást alapítunk, nélkülözhetetlen a menedzsment területén szerzett jártasság, meg kell tanulni, hogyan delegáljuk a feladatokat, hogy találjuk meg a megfelelő munkaerőt, hogyan motiváljuk őket. Emellett a sikerhez kulcsfontosságú a marketing tudás és az értékesítő szemléletmód kialakítása, tudnunk kell a vevő szemszögéből is látni. Mindemellett az elején egy motiváló történettel, élménybeszámolóval nyitnék, egy olyan személytől, aki sikereit magának köszönheti, és nem csak örökölt egy céget, azaz követendő példát tud mutatni a résztvevőknek.

¹³http://kmrmk.afsz.hu/engine.aspx?page=kmrmk_palyazatok&switch-content=kmrmk_ma_palyazat_vallalkozovavalas2012_2&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full

¹⁴ <http://www.vtp.hu/>

http://web.balinhaz.hu/Event/tulelo_vallalkozas_tanfolyam_2013-04-13

✓ **Vállalkozói képzés**¹⁵

Ennél a képzésnél a tematika kifejezetten a pénzügyi ismeretekre fókuszál, az adózás a likviditás, az üzleti tervezés és vállalkozásfinanszírozás, stb. két napba belesűrítve. Valószínűleg nem kezdő vállalkozóknak tervezték, hanem olyanoknak, akik már céltudatosak és van előképzettségük is. Az én célcsoportom motiválásra szorul, és vagy nem rendelkezik előzetes tudással, vagy életkorából adódóan ismeretei frissítésre, rendszerezésére van szüksége.

✓ **Üzleti Start tanfolyam-gyakorlatias képzés induló vállalkozóknak**¹⁶

Sajnos ez a képzés nem Budapesten, hanem Pécsen (Vállalkozó Tanoda) található és valószínűleg sokan nem utaznának el ezért oda. A tematikából megtudtam, hogy a képzés 40 órából áll, a fő témák a vállalkozói környezet, a vállalkozás tudatos megtervezése és felépítése, Marketing Start, tudatos kapcsolatépítés, a vállalkozás létrehozása, kezdeti működtetése és a vállalkozás jövőbeni "életciklusai". A tanfolyamuk nagyon elnyerte tetszésemet az egyetlen probléma a távolságon kívül, hogy drága, feltételezhetően az álláskereső nem tudná megfizetni a képzésért. A Munkaügyi Központtal együttműködve ezt a képzést meg lehetne valósítani Budapesten is.

Online tanfolyamok:

✓ **e-Vállalkozói Túlélő Kurzus**¹⁷

✓ **Kezdő Vállalkozói Tanfolyam**¹⁸

✓ **Vállalkozás beindítása**¹⁹

Ezek nagyon jó lehetőségek azoknak, akiknek kevés idejük van vagy esetleg nincs az ő városukban ilyen képzés, így online tudnak tanulni. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy interneten keresztül nem lehet minden tudást átadni, és a csoport hiánya miatt például projektfeladatban sem vehetnek részt a tanulók. Elképzelésem szerint praktikus lenne a képzés végén egy olyan projektfeladatot csinálni, melyben 3-5 fős csoportokban az addig feldolgozott esettanulmányok, illetve a leadott tananyagok alapján modellezhetnék a vállalkozásukat.

¹⁵ http://www.vallalkozas-okosan.hu/vallalkozoi_kepzes_jelentkezesi_lap

¹⁶ http://www.vallalkozoi-tanfolyamok.net/tanfolyamok_egyeni_vallalkozoknak.htm

¹⁷ <http://www.vallalkozoituleloportal.hu/index.php?page=menu&id=38>

¹⁸ <http://kisvallalkozoiakademia.hu/ingyenes-tanfolyam/kezdo-vallalkozoknak>

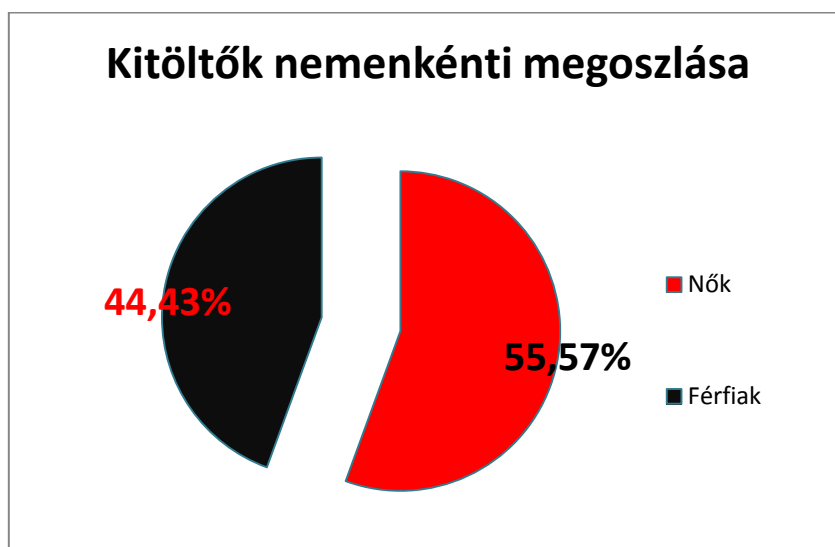
¹⁹ http://www.cei.hu/Coaching/Vallalkozas_beinditasa.html

5.2 Módszertan

A kutatásom második része primer kvantitatív kérdőíven alapult, 24 kérdésből állt, és két részre oszlott. Az első 14 kérdés mindenkire vonatkozott, majd a többi csak azokra, akiket érdekel a képzés. Kitöltése körülbelül 10-15 percet vett igénybe, ami a regisztrációra történő várakozás közben könnyen megoldható. A Fővárosi Munkaügyi Központ segítségével mind a 9 budapesti kirendeltségre kiküldtünk 100-100 darabot, melyből 718 darab kérdőív, ebből 700 kiértékelhető érkezett vissza. Emellett személyesen ellátogattam a Ráday utcai kirendeltségre, hogy az eredményt majd saját tapasztalataimmal is kiegészíthessem. Végül az összes kérdőívet Excel táblázatban rögzítettem. Az adatok kiértékelését és a diagramokat szintén Excel segítségével, illetve az SPSS statisztikai programcsomaggal készítettem.

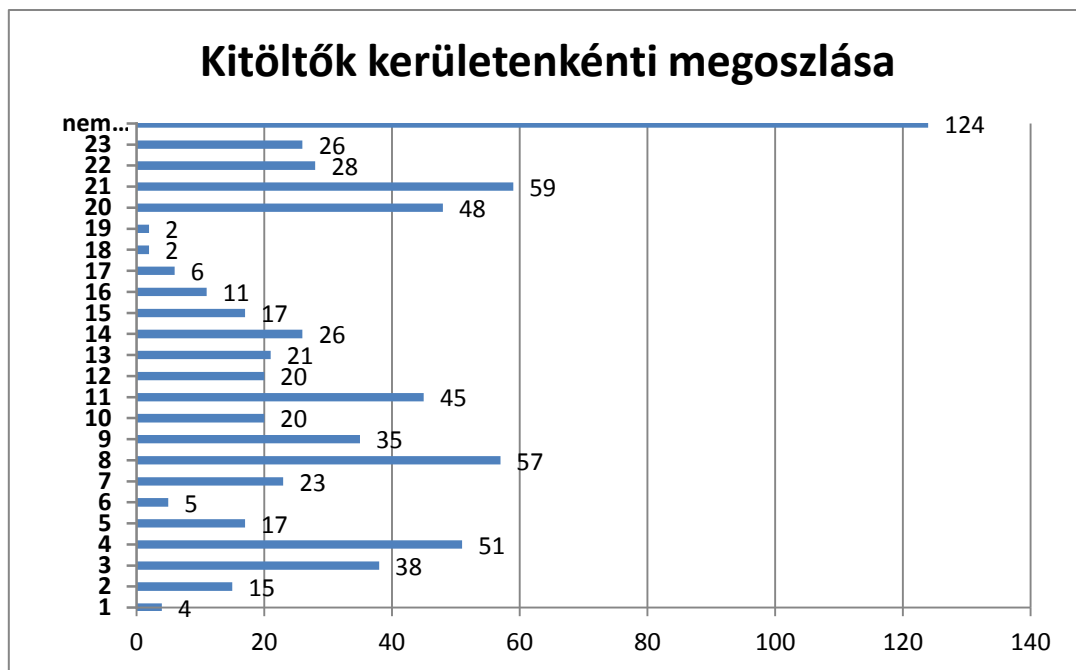
5.3 Eredmények, a kérdőívek kiértékelésének első része

Kérdőívem első négy kérdése a demográfiai adatokra vonatkozott. Az első kérdésből megtudhatjuk, hogy a 700 kitöltőnek 55,57%-a nő és 44,43%-a férfi volt.

2. ábra: Kitöltők nemenkénti megoszlása

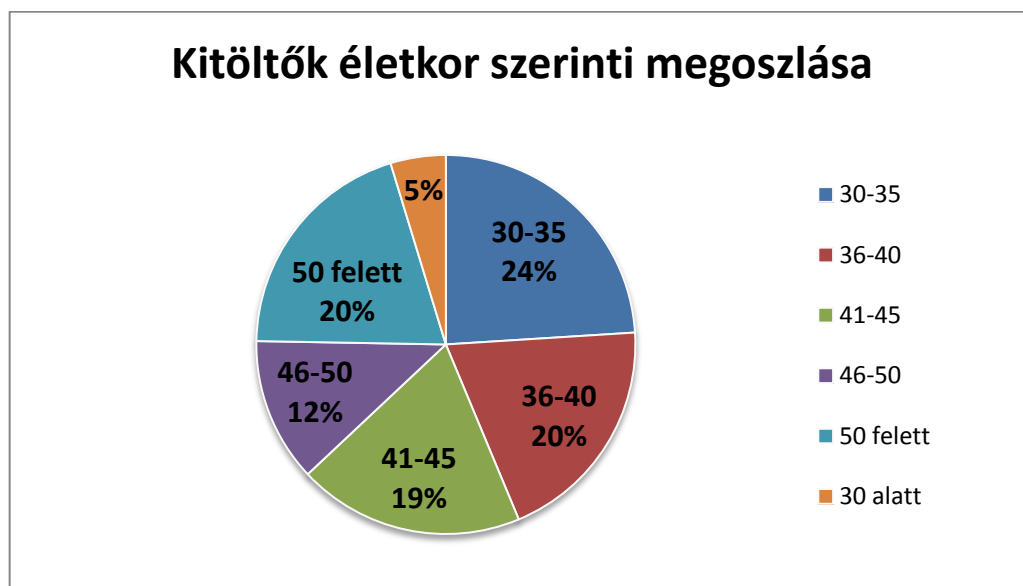
A második kérdésnél arra voltam kíváncsi, hogy Budapest melyik kerületében élnek a kitöltő munkanélküliek, ezt mutatja az alábbi diagram:

3. ábra Kitöltők kerületenkénti megoszlása

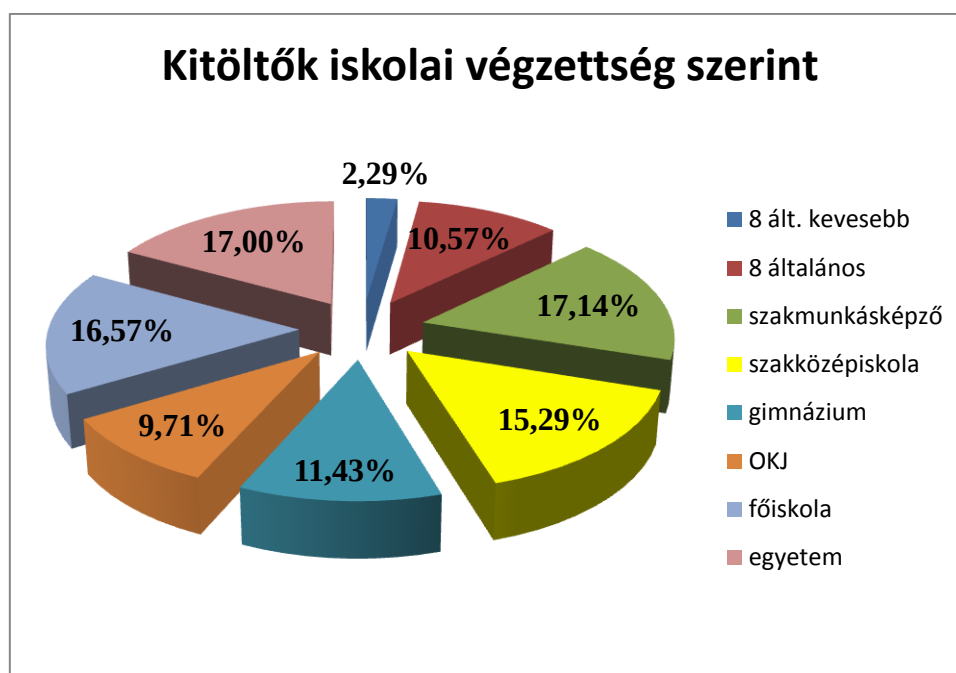
Sajnos a válaszadók 17,71%-a nem válaszolt erre a kérdésre. A legtöbbben a huszonegyedik (59 ember) illetve a nyolcadik (57 ember) kerületből válaszoltak.

Harmadik kérdés az életkor volt, hat csoportba beosztva, ezek közül kellett a megfelelőt bekarikázni. Az eredmények megoszlását itt láthatjuk:

4. ábra: Kitöltők életkor szerinti megoszlása

A negyedik kérdés az iskolai végzettség megoszlását vizsgálta:

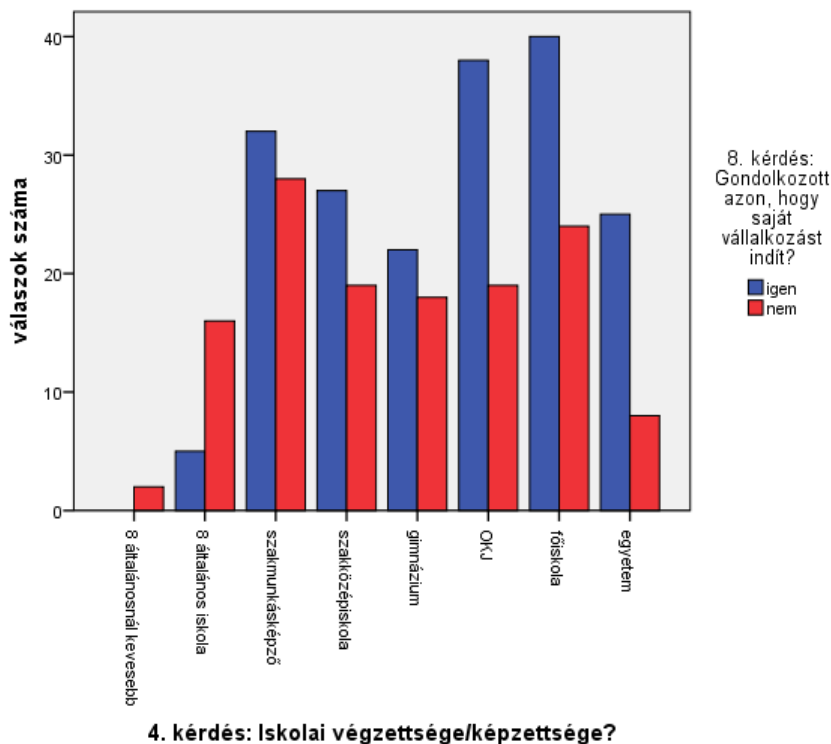

5. ábra: Kitöltők iskolai végzettségének megoszlása

Az ötödik kérdésemből azt tudhattam meg, hogy a kitöltő milyen régóta munkanélküli. A válaszadókból 207 fő egy hónapja, 139 fő már 3 hónapja, 119 fő már 6 hónapja, 73 fő már egy éve és 162 fő pedig több mint egy éve keres állást.

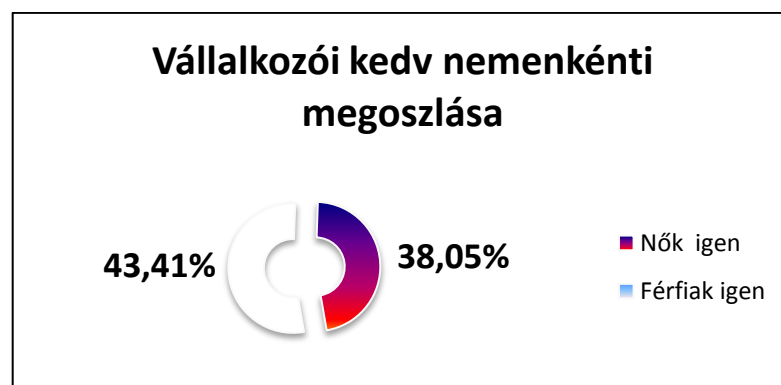
A következő két kérdés ehhez kapcsolódott. „Előtte a képzettségének/végzettségének megfelelő munkát végzett?” Erre 422 ember válaszolt igennel és 278 nemmel. Akik nemmel válaszoltak rájuk vonatkozott a hetedik kérdés, hogy miért nem. Itt a válaszadókból 141 fő jelölte az első választ, hogy nem talált ilyen munkát. A második válasz miszerint nem találta megfelelőnek az ajánlott fizetést 60 ember karikázta be, és 51 pedig nem szeretett volna ebben dolgozni. A hiányzó 26 fő az egyebet karikázta, közülük volt, aki azt írta, hogy még nincs is képzettsége illetve többen írták, hogy sürgősen kellett állás, így ezt választották.

A nyolcadik kérdéstől már a vállalkozásindításra tereltem a témát. Megtudtam, hogy a kitöltők 40,42%-a már korábban is gondolkozott saját vállalkozás indításán. A nemmel válaszolóknak szólt a kilencedik kérdésem, kíváncsi voltam miért nem fordult meg a fejükben ez az ötlet. Nem meglepő módon a tőke hiányát jelölték a legtöbben 57,08%, másodikként a „kockázatos” választ jelölte az emberek 28%-a, míg 12% a tudás vagy ötlet hiányát választotta. A következőkben azokat az eredményeket mutatom be, amely kérdéspároknál a kérdésekre adott válaszok között 95%-os szignifikancia szinten összefüggés volt igazolható.

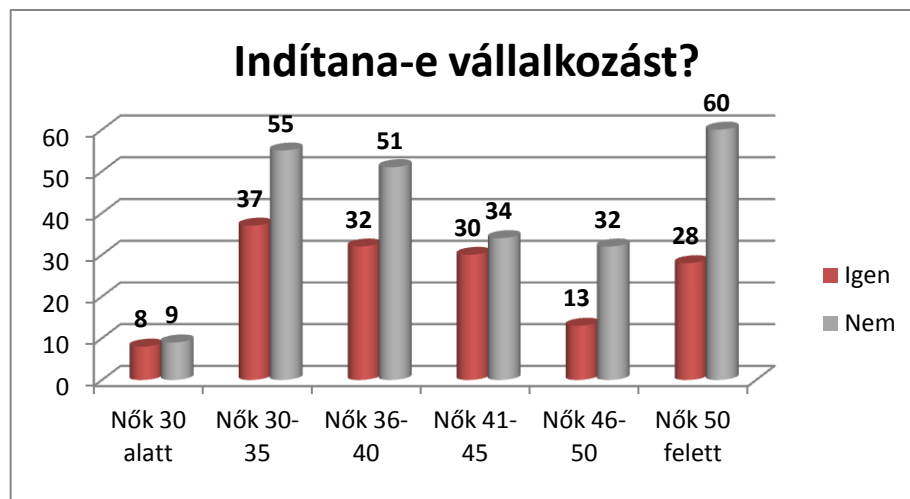
6. ábra: Vállalkozói kedv iskolai végzettség szerint

A 6. ábrán az iskolai végzettség és a saját vállalkozásban gondolkozók összefüggését láthatjuk. Általában elmondható, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező embereknél nagyobb a hajlandóság vállalkozás indítására. Érdekes ugyanakkor, hogy a szakmunkás végzettséggel rendelkezők hasonló arányban gondolkoztak vállalkozás alapításán, mint az OKJ és főiskolai végzettséggel rendelkezők, miközben az egyetemi végzettséggel rendelkezők aránya itt alacsonyabb.

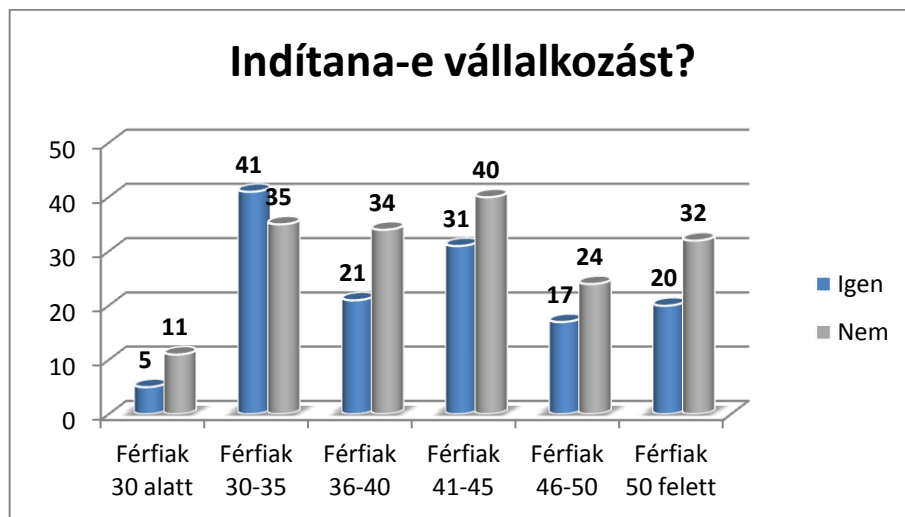

7. ábra: A vállalkozói kedv nők illetve férfiak körében

Annak ellenére, hogy több nő töltötte ki a kérdőívet, arányaiban nézve a férfiak nagyobb vállalkozó kedvet mutatnak, mert a válaszadó nők közül 38,05% míg a válaszadó férfiak közül 43,41% indítana vállalkozást.

8. ábra: Indítana-e vállalkozást, nőknél életkor szerinti megoszlásban

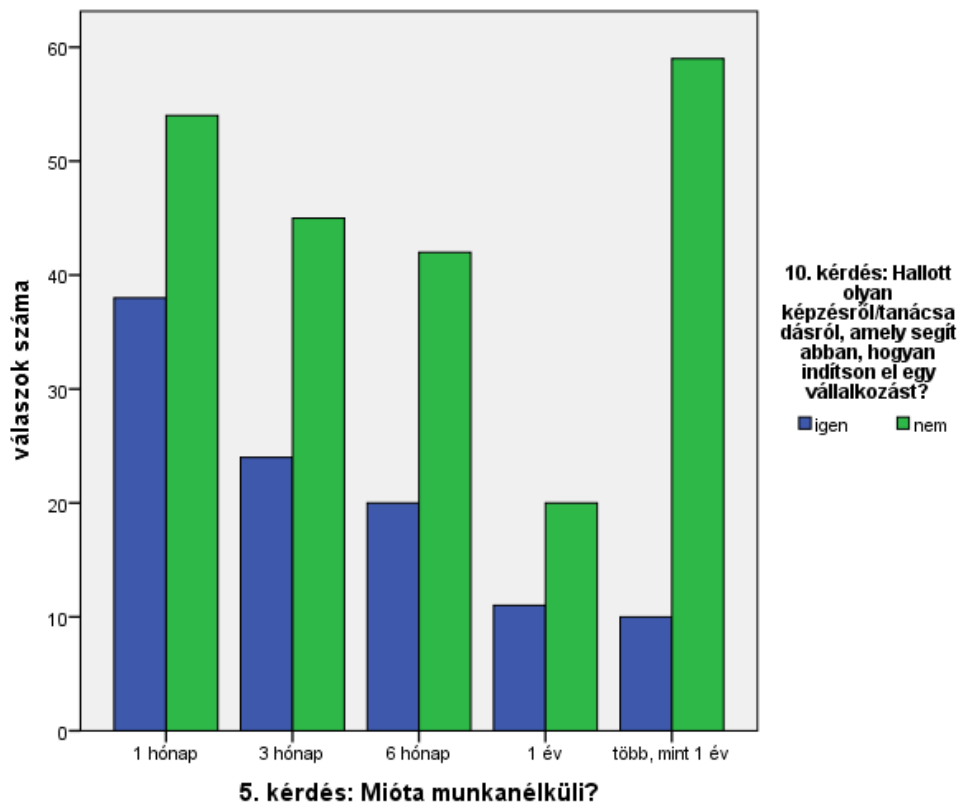

9. ábra: Indítana-e vállalkozást, férfiaknál életkor szerinti megoszlásban

A 8-ik és 9-ik ábrán láthatjuk, hogy életkor szerint hogyan oszlik meg a megkérdezettek vállalkozó hajlandósága. Szembetűnő, hogy csak a „férfi 30-35 éves kor” közötti válaszadónál magasabb az igenek száma a nem válaszokkal szemben, ami azt jelzi, hogy ebben a korcsoportban a legnagyobb a vállalkozási kedv. A nőknél arányaiban ez kitolódik a 40-45 éves korra, amikor már túl vannak a családalapításon, és nehezebb elhelyezkedniük gyerekek mellett. A nemeket összehasonlítva 46 éves kor felett a nőknél arányaiban nézve kiugróan magas a „nem” válaszok száma. Mivel a nők várható élettartama magasabb a férfiakénál, idősebb korban is lehetnének bátrabbak, jobban kellene őket ösztönözni a vállalkozásra.

Miután megtudtam, hogy a válaszadók nagyobb része gondolkozott már vállalkozás indításán, kíváncsi voltam, hogy hallottak-e olyan képzésről/tanácsadásról, amely segít abban,

hogyan indítson el egy vállalkozást. Mindösszesen a kitöltők 28,57%-a hallott róla, 71,43% még soha nem hallott ilyen képzésről. Azok a válaszadók, akik már hallottak róla, a tizenegyedik kérdésben megnevezhették, hogy honnan. Így megtudtam, hogy 28,5% munkaügyi központtól, 30% internetről, 26,5% ismerősöktől, míg 15% újságból vagy rádióban tájékozódott. Figyelemre méltó, hogy akik a Munkaügyi Központ által hallottak a képzésről, nagy arányban a 21. kerületben élnek.

10. ábra: Munkanélküliség ideje és képzésről való tájékozottság összefüggése

Összefüggést láthattunk a „mióta munkanélküli” valaki és, hogy „honnan hallott a képzésről” kérdések között is. A válaszok vizsgálata során arra a megállapításra jutottam, hogy akik rövidebb ideje munkanélküliek, közülük többen hallottak vállalkozást indító képzésekről. Elszomorító, hogy akik már több mint egy éve munkanélküliek, ők a legtájékozatlanabbak ebben a témában. Érdeemes lenne több hangsúlyt fektetni a munkanélküliek képzésekről, és lehetőségeikről való szélesebb körű tájékoztatására.

Ezt követően azt kérdeztem meg, hogy ha lenne egy vállalkozás alapításával kapcsolatos képzés szívesen részt venne-e rajta. A válaszadók 58,28%-a válaszolt igennel. Ennél a kérdésnél is, a nemmel válaszolókat megkérdeztem, hogy miért nem. A válaszlehetőségek között a következők szerepeltek: a.) 57,2% Nem érdekli, b.) 3,5% Nincs rá

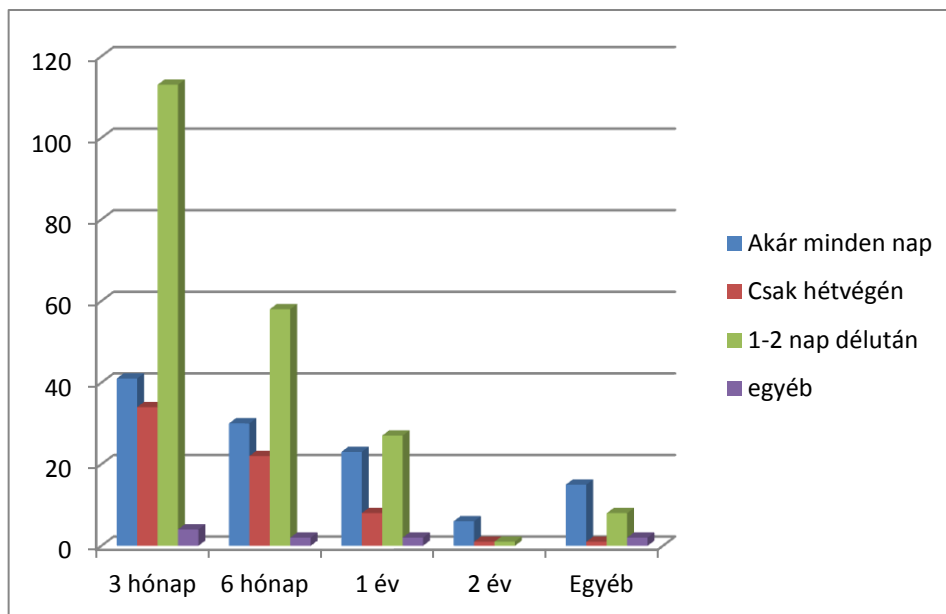
ideje, c.) 9% Nem akar még mindig/újra tanulni, d.) 4,5% Nem szánna rá pénzt, e.) 19,5% Nem engedheti meg magának ezt a kiadást, f.) 6,3% egyéb. A válaszok alapján rájöttem, hogy a „nem érdekli” lehetőséget tovább is lehetne bontani, hogy az okokra további következtetést tudjak levonni. Megdöbbentő, hogy az emberek 3,5%-ának véleménye szerint nincs rá ideje, miközben elméletileg munka hiányában több szabadidővel rendelkeznek, mint a foglalkoztatottak. Továbbá érdekes és elszomorító adat, hogy a kitöltők 9%-a nem fordítana időt tanulásra, nem szeretnének új ismereteket szerezni, nem nyitottak az átképzésre.

A kérdőív második oldalán már csak azon kitöltők segítségét kértem, akiket érdekelne a képzés. A kitöltők 42%-ának a 12. kérdés után mivel nem érdekelné őket a képzés, megköszöntem a kitöltést.

5.4 A vállalkozások iránt érdeklődőkre vonatkozó elemzés

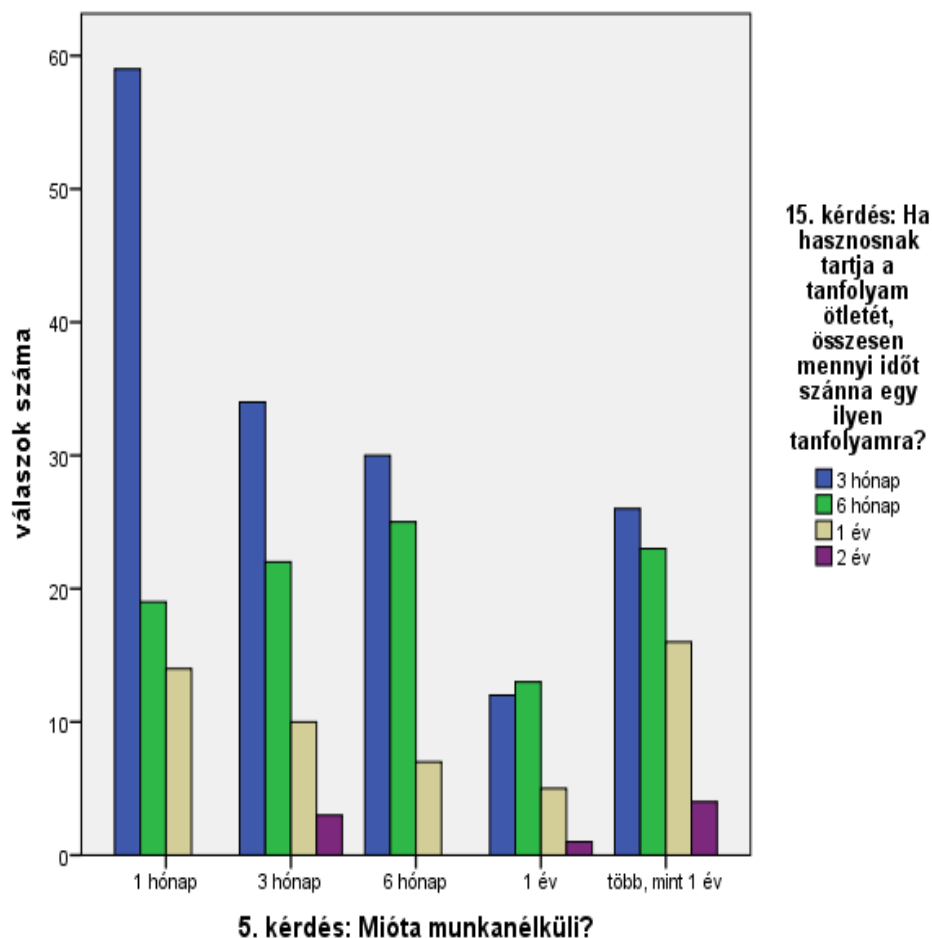
Összesen 408 ember töltötte ki ezt az oldalt is, azaz a válaszadók 58%-át érdekelte a tanfolyam lehetősége. Először arra voltam kíváncsi, hogy mióta munkanélküliek a vállalkozásindítás iránt érdeklődő kitöltők, illetve mennyi időt szánának egy képzés elvégzésére.

A 15. kérdésből megtudtam, hogy a válaszadók közül legtöbben 6 hónap illetve 1 év hosszúra terveznék a képzést és heti 1-2 nap délutánt szánának az oktatásra. „A mennyi időt szánna rá?” és „Heti hány alkalommal venne rajta részt szívesen” kérdésekből készítettem egy kereszttáblát is, amelynek eredményét a 11. ábrán szemléltetem.

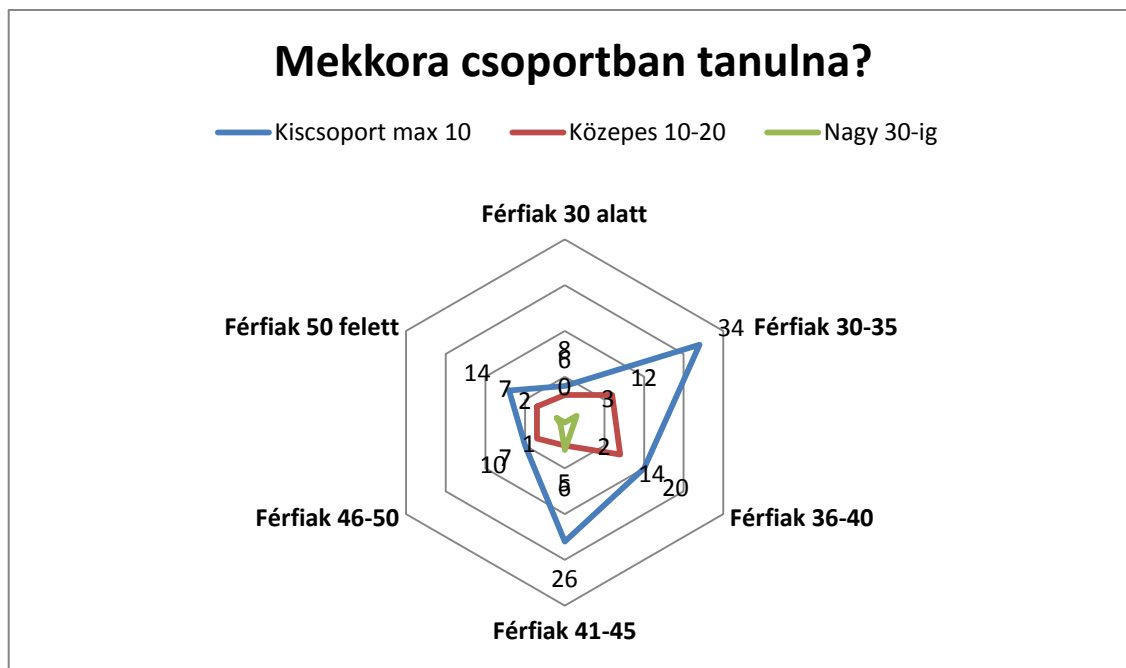
11. ábra: A képzési idő hosszára és a vele járó elfoglaltság rendszerességére vonatkozó válaszok összefüggése

A munkanélküliség időtartama és tanfolyamra szánt idő között is összefüggés fedezhető fel. Aki 1 hónapja munkanélküli 3 hónapot szánna a képzésre, szemben a hosszabb ideje munkát keresőkkel, akik akár 1 vagy 2 évet is tanulnának. Megfigyelhető, hogy akik rövidebb ideje munkanélküliek, minél hamarabb szeretnének visszatérni a munkaerőpiacra.

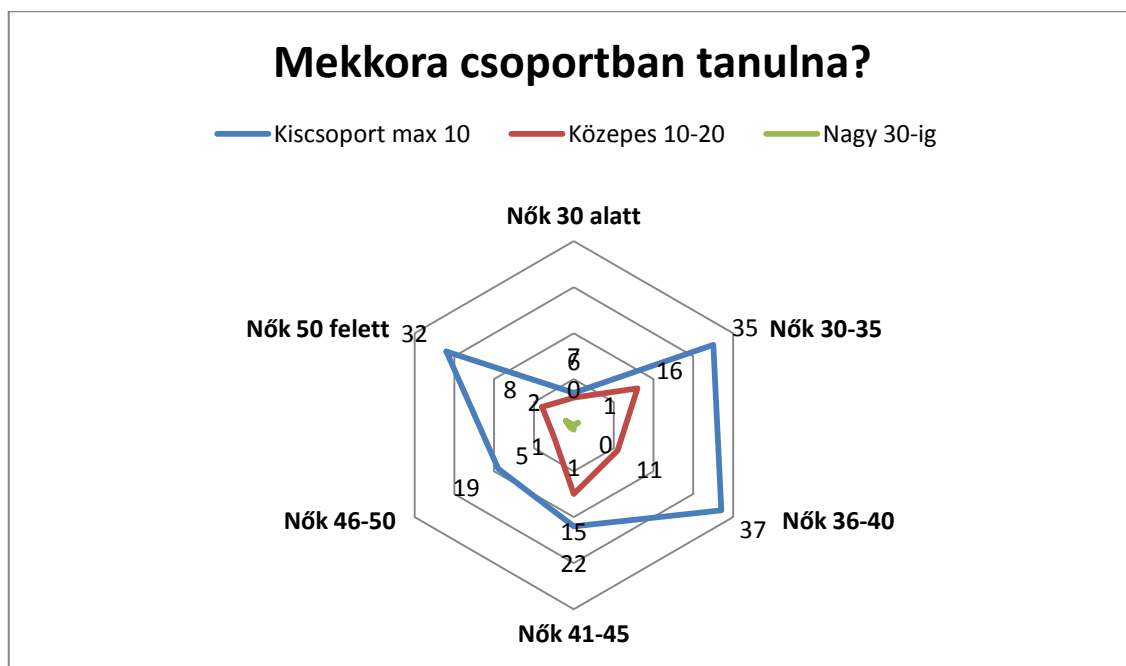

12. ábra: Munkanélküliség ideje és tanfolyamra szánt idő közötti összefüggés

A csoportlétszám tekintetében azt a választ kaptam, amit vártam. Egyértelműen, a legtöbb kis csoportban szeretnének tanulni. A válaszadók a mindennapi oktatással szemben a heti 1-2 napot részesítették előnyben. Számomra ez azért érdekes, mert úgy gondolom, hogy álláskeresőként több szabadidővel rendelkezik az ember, és ha vállalkozni szeretne, akkor minél hamarabb meg akarja szerezni a szükséges tudást. Nemenkénti bontásban is elemeztem az erre a kérdésre kapott válaszokat:

13. ábra: Mekkora csoportban tanulna, férfiak életkor szerint

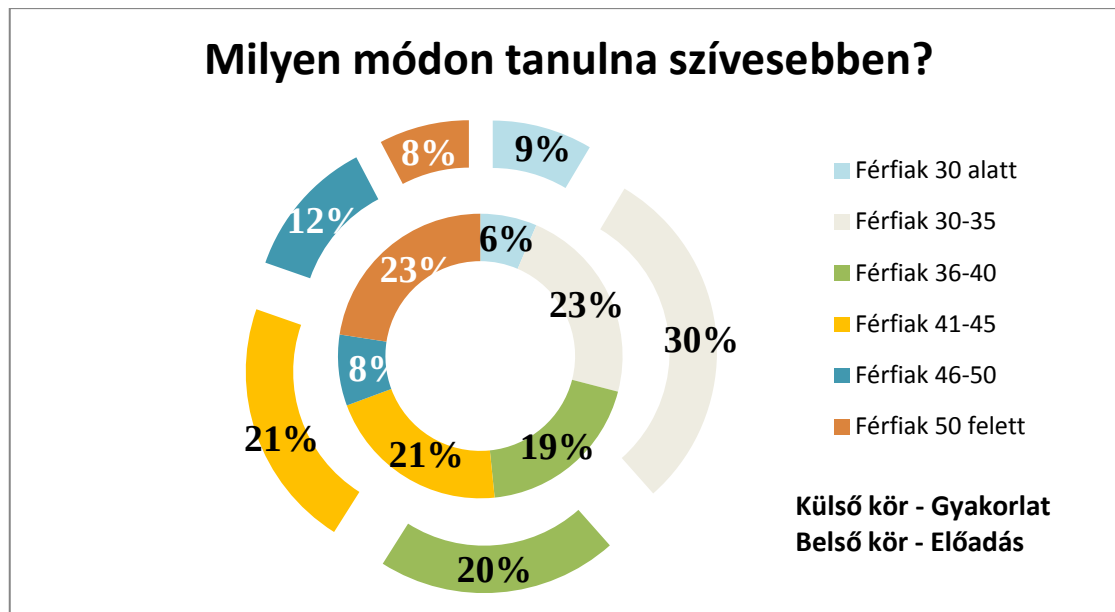

14. ábra: Mekkora csoportban tanulna, nők életkor szerint

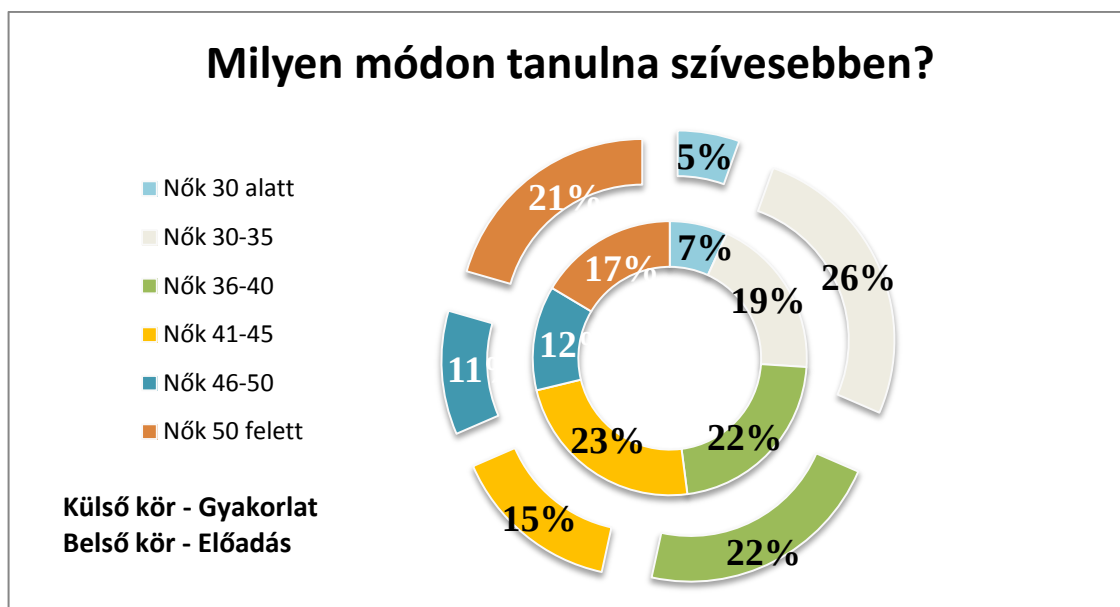
A 30 év alatti korosztálynál közel hasonló a kis- és a közepes csoportot választók száma. A többi életkort véve alapul viszont mindenki a kiscsoportot részesíti előnyben. Elhanyagolható azok száma, akik a nagy csoportot választották.

A csoportlétszám mellett egy képzés indításánál az is fontos szempont lehet, hogy elsősorban előadás vagy gyakorlat során tanulna szívesebben a résztvevő.

Ezt a kérdést is nemenként és korcsoportonként is vizsgáltam. Az eredményeket a 15. és 16. ábrán mutatom be.

15. ábra: Milyen módon tanulna szívesebben férfiak életkor szerint

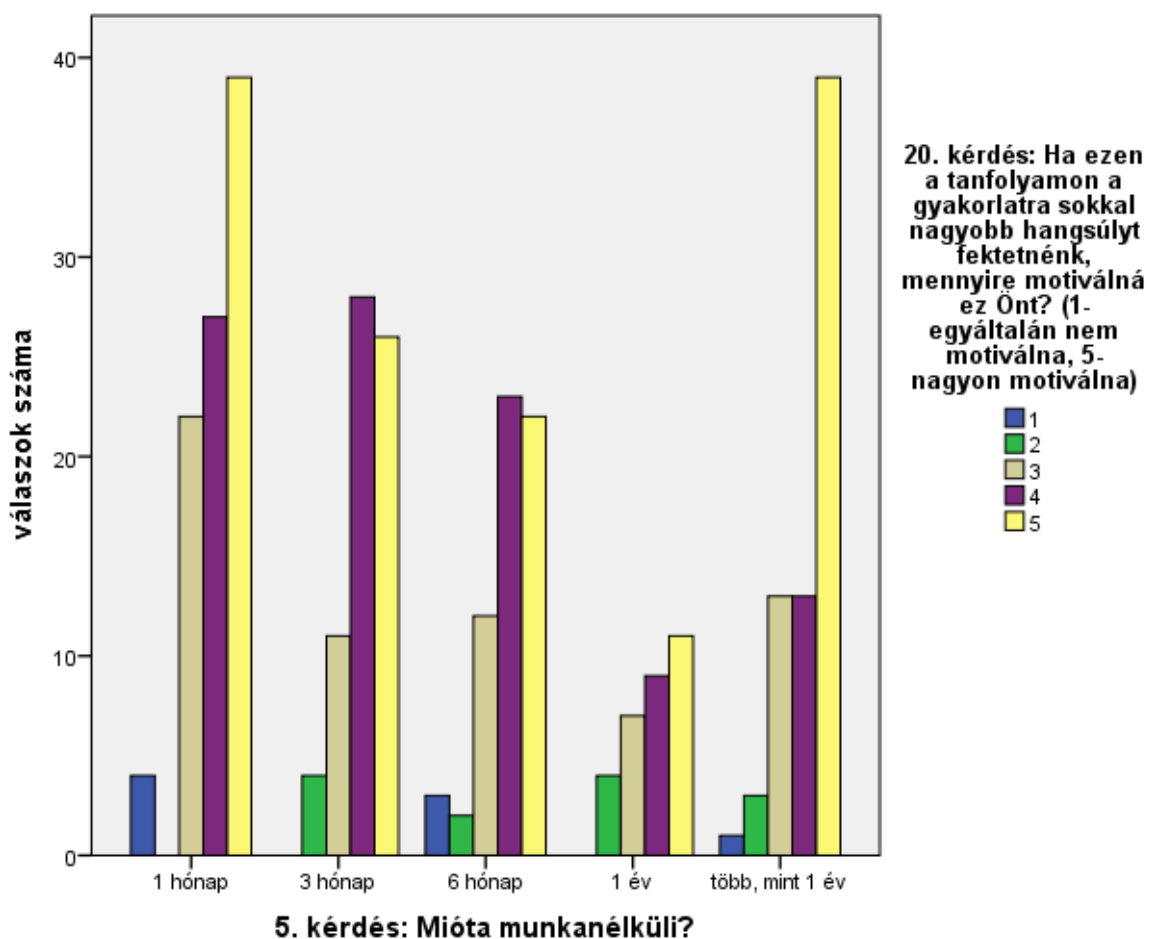
16. ábra: Milyen módon tanulna szívesebben nők életkor szerint

Akár nemenként akár életkor szerint vizsgáljuk, a válaszadók egyértelműen a gyakorlat során való tanulást részesítették előnyben. Természetesen a kettő összefügg, a gyakorlat mellett sem lehet nélkülözni az elméleti oktatást, de bármit könnyebb megtanulni gyakorlaton keresztül. Egyetlen korcsoport volt, az 50 év feletti férfiak, akik közül többen választották az

előadást, ez adódhat abból is, hogy életkoruknál fogva már több tapasztalattal rendelkeznek, mint a fiatalabb korcsoportok, de szükség esetén ennek oka tovább elemezhető.

Az előző eredmények után nem voltak meglepőek a 19. kérdésre – „Ha ezen a tanfolyamon a gyakorlatra sokkal nagyobb hangsúlyt fektetnénk, pl. felkeresnénk sikeres vállalkozókat, akik elmesélnék tapasztalataikat, akkor szívesebben venne részt a képzésben?” - adott válaszok, miszerint a válaszadók 82%-át jobban motiválná, ha egy sikeres vállalkozótól hallhatnának előadást.

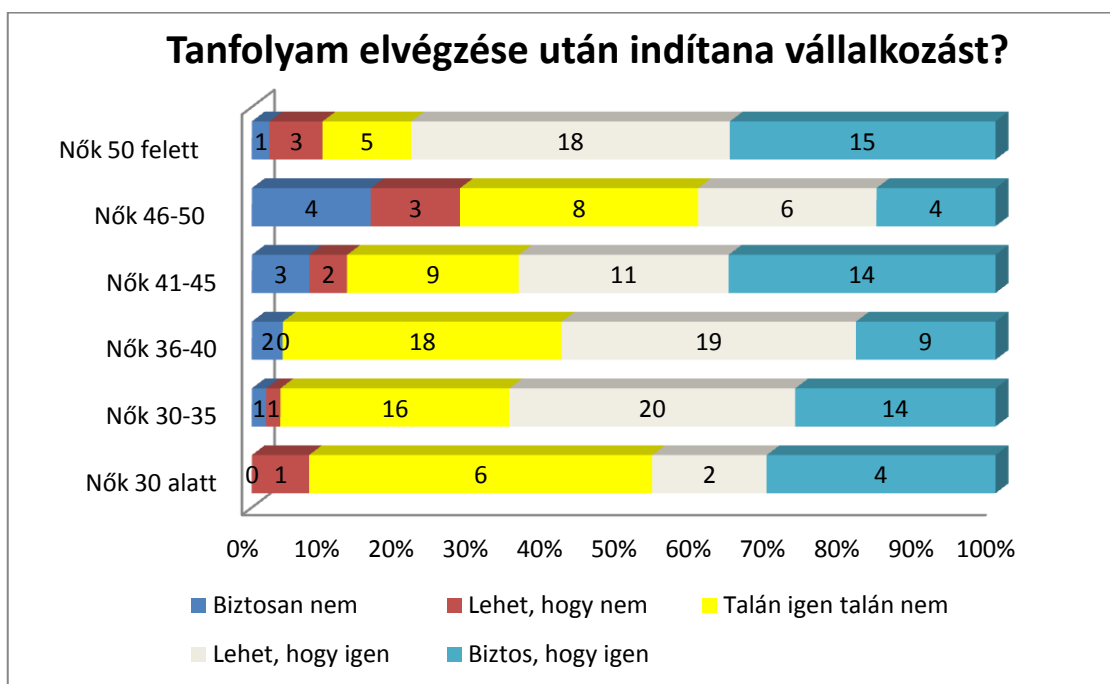
A 20. kérdésnél egy 1-től 5-ig terjedő skálán kellett értékelniük a válaszadóknak, hogy mennyire motiválná őket a sikeres vállalkozók általi előadás.

17. ábra: Motiváció szintje és munkanélküliség hosszának összefüggése

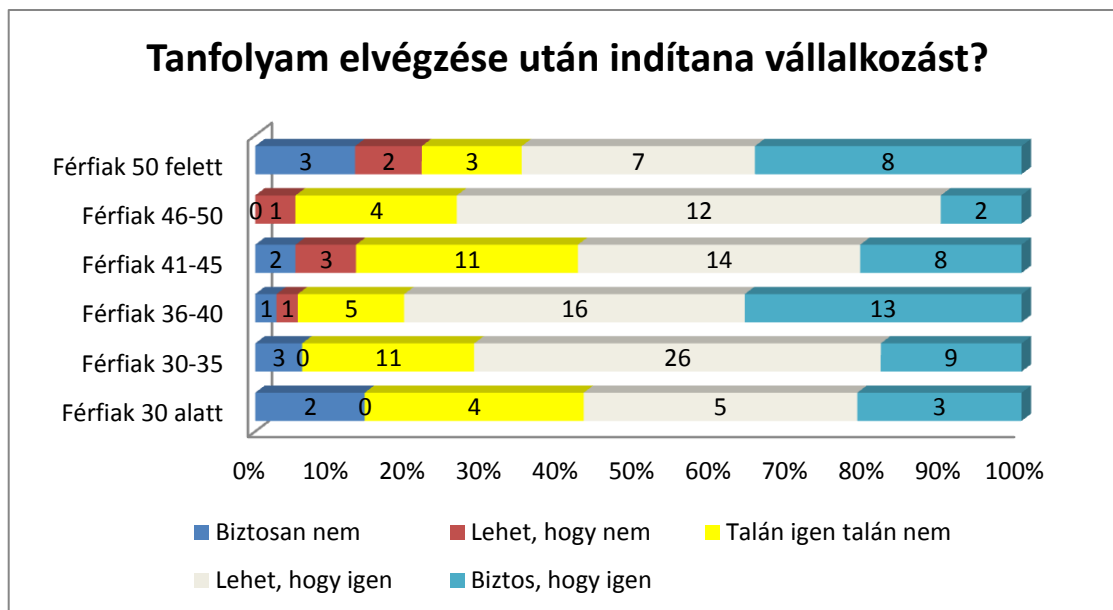
A kapott válaszok alapján elmondható, hogy akik a legrövidebb ideje, azaz 1 hónapja és akik a leghosszabb ideje, azaz több mint 1 éve munkanélküliek, őket mindenféleképpen motiválná a sikeres vállalkozók megismerése. Érdekes, hogy azok, akik 3 hónapja illetve 1 éve munkanélküliek, egyáltalán nem jelölték a „nem motiválna” választ.

Fontos kérdés lehet még, hogy „Ha a tanfolyamot nem támogatnák, mekkora az az összeg, amennyiért önerőből elvégezné?” Ahogy várható volt sajnos a legtöbben, 70% azt válaszolta, hogy támogatás nélkül nem tudná elvégezni. Viszont pozitív hozzáállást is tapasztaltam, miszerint a megkérdezettek 18,3% 50.000 Ft – 100.000 Ft, míg 4,41% akár 100.000 Ft – 150.000 Ft közötti összeget is rászánna. Végül a legmeglepőbb eredményt a 22. kérdésnél figyeltem meg, ahol arra kerestem a választ, hogy „A tanfolyam elvégzése után, ha a megfelelő tőke rendelkezésére áll, rögtön vállalkozást indítana?”

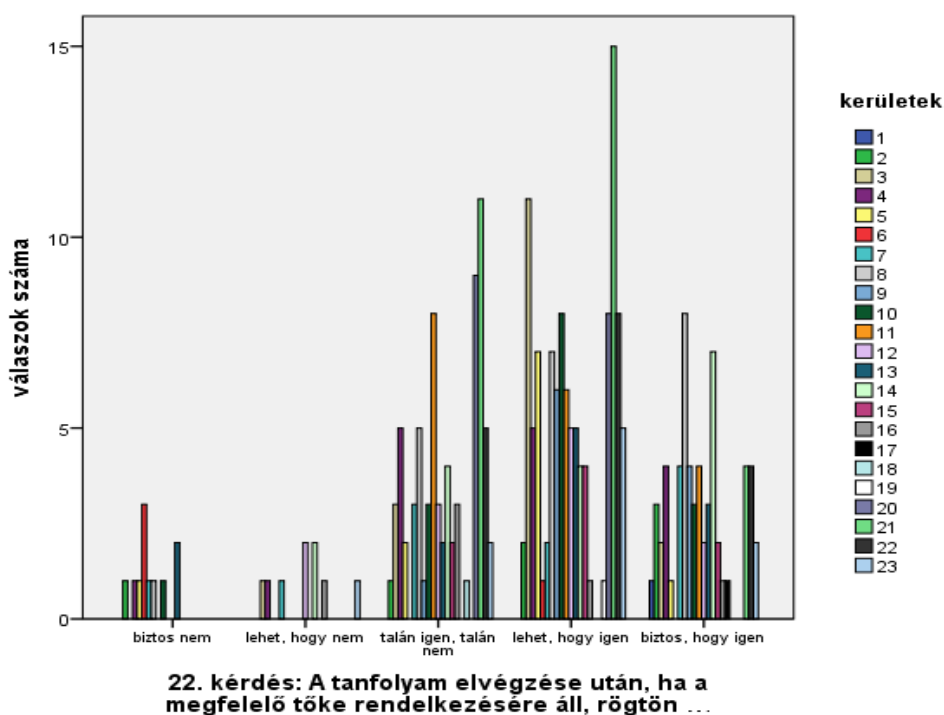
18. ábra: A tanfolyam elvégzése után indítana vállalkozást, nők életkor szerint

Meglepő, hogy a válaszadók egy része ugyan időt és energiát fordítana a képzés elvégzésére, de azután 9,5%-uk mégsem vállalná a vállalkozás indítását. A férfiak „lehet, hogy igen” válaszáinak aránya magasabb, mint a nőké, de ez nem meglepő, hiszen már korábban is láthattuk, hogy a férfiak vállalkozási kedve magasabb.

19. ábra: A tanfolyam elvégzése után indítana vállalkozást, férfiak életkor szerint

Az erre a kérdésre adott válaszokat kerületi bontásban is megvizsgáltam.

20. ábra Vállalkozás indítási hajlandóság a képzés után, kerületenként

A 20. ábrán láthatjuk, hogy a 21. kerületben élők válaszolták a legnagyobb számban, hogy a tanfolyam elvégzése után vállalkozást indítanának. Véleményem szerint ez annak köszönhető, hogy ebben a kerületben voltak a legtájékozottabbak az emberek, bármilyen képzéssel kapcsolatban.

6. ÖSSZEFOGLALÁS, KÖVETKEZTETÉSEK

Kutatásom célja volt felmérni az álláskeresők körében a vállalkozási hajlandóságot és megtudni, hogy abban az esetben, ha lenne számukra a vállalkozásindításhoz segítséget nyújtó tanfolyam, részt vennének-e rajta. Úgy gondolom, hogy a kérdőívemben is vizsgált célcsoport, az álláskeresők csoportja különös figyelmet igényel, hiszen ebben az élethelyzetben létfontosságú a környezet támogatása. Véleményem szerint hihetetlenül nagy szükség lenne ösztönzésükre, hogy minél többen saját vállalkozás indításával megvalósíthassák önmagukat, és személyes sorsuk irányításával hozzájáruljanak a gazdaság fejlődéséhez.

A kapott válaszok alapján megállapítható, hogy a vizsgált célcsoport körében lenne érdeklődés egy ilyen jellegű képzésre. A tapasztalt nehézségek ellenére - hiszen egy saját vállalkozás indítása hatalmas kihívást jelent - a sikerélmény inspiráló lehet. A korábban felvetett kérdésekre - „Ha a szaktudást és a korábbi munkatapasztalatot saját vállalkozásunkban is tudjuk hasznosítani, akkor miért dolgozna az ember alkalmazottként? Mi lehetne attól nagyobb boldogság, minthogy elérjük a Maslow-piramis csúcsát, az önmegvalósítást?” - a válasz egyértelmű, önfoglalkoztatóként lehetősége van a függetlenségre és a saját tervek, álmok megvalósítására. S ha ezzel még a gazdaság előre mozditásához is hozzájárul, nem is kérdés, hogy ez lehet a megfelelő döntés.

Összességében elmondható, hogy a vállalkozói lét azok számára lehet vonzó perspektíva, akik elkötelezettek a munka iránt, magas szintű önállósággal rendelkeznek és fontosnak tartják a naprakész szakmai tudás, az üzleti ismeretek megszerzése mellett a szükséges kompetenciák fejlesztését is.

A vállalkozói kultúra kialakítása, fejlesztése megoldást jelenthet a jelenlegi legfontosabb társadalmi-gazdasági problémákra, úgymint a versenyképesség, foglalkoztatottság és az életminőség javítása.

Dolgozatomat egy idézettel zárnám, ezzel is ösztönözve az embereket, hogy merjenek változtatni, és belevágni új dolgokba.

„Ne elégedj meg azzal, ami vagy, hanem törekedj azzá válni, ami lehetnél.” Bertold Brecht

Irodalomjegyzék

Könyv

- Dr. Henczi Lajos (2008): Munkaerő-piaci ismeretek, AIFSZ Kollégium Egyesület, Budapest, 320 p.
- Györgyi Zoltán (2012): *A képzés és a munkaerőpiac*, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 16 p.

Internetes hivatkozások

- Budapesti Munkaügyi Központ pályázati felhívása
http://kmrmk.afsz.hu/engine.aspx?page=kmrmk_palyazatok&switch-content=kmrmk_ma_palyazat_vallalkozovavalas2012_2&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full (letöltve: 2014. 10.10)
- Dr. Szilágyi Klára (2011): *Felnőttképzési szolgáltatások*, Szent István Egyetem
- Európa 2020 célkitűzései http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/index_hu.htm (letöltve: 2014. 10.20)
- Ez a gén felelős, azért vezetőnek születik-e című cikk
http://hvg.hu/karrier/20130115_Ez_a_gen_felelos_azert_vezetonek_szuletik/
(letöltve: 2014. 11.05)
- <http://kisvallalkozoiakademia.hu/ingyenes-tanfolyam/kezdo-vallalkozoknak>
(letöltve: 2014. 11.08)
- http://palyazat.gov.hu/megjelentek_a_2014_2020_as_fejlesztesi_idoszak_elso_felhivasai (letöltve: 2014. 11.10)
- http://web.balinhaz.hu/Event/tulelo_vallalkozas_tanfolyam_2013-04-13 (letöltve: 2014. 11.08)
- http://www.cei.hu/Coaching/Vallalkozas_beinditasa.html (letöltve: 2014. 11.08)
- http://www.vallalkozas-okosan.hu/vallalkozoi_kepzes_jelentkezesi_lap (letöltve: 2014. 11.08)
- http://www.vallalkozoi-tanfolyamok.net/tanfolyamok_egyeni_vallalkozoknak.htm
(letöltve: 2014. 11.08)
- <http://www.vallalkozoituleloportal.hu/index.php?page=menu&id=38> (letöltve: 2014. 11.08)
- <http://www.vtp.hu/> (letöltve: 2014. 11.08)

- Karapné Bozóky Ágnes (2006) *Vezetői tulajdonságok, vezetői készségek, és a vezetői hatékonyság elemzése*, <http://mek.oszk.hu/07900/07970/07970.htm> (letöltve: 2014. 11.05)
- KSH gyorstájékoztató/ Foglalkoztatottság (2014)
<http://www.ksh.hu/vakbarat/gyorsfog.html> (letöltve: 2014. 11.05)
- KSH gyorstájékoztató/munkanélküliség (2014)
<http://www.ksh.hu/vakbarat/gyorsmun.html> (letöltve: 2014. 11.05)
- Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elektronikus hírlevele, 19. szám,
<http://www.hkik.hu/download.php?id=6595>. (letöltve: 2014. 10.20)
- Pályázatfigyelő
http://www.pafi.hu/_pafi/palyazat.nsf/deab3fffa729c540c1257a5d002d8483/b5d67338b1aa4a83c1257a3100310722?OpenDocument (letöltve: 2014. 11.10)
- Tam János (2013): *A gazdaság és a szociális rendszer kölcsönhatásai*
http://www.parlament.hu/biz39/isb/tan/a_gazdasag_es_a_szocialis_rendszer.pdf (letöltve: 2014. 11.15.)
- Tarr Dániel (2001): Oktatási Fehérkönyv,
<http://www.tarrdaniel.com/documents/OktatasPolitika/OktatasiFeherKonyv/lifelonglearning.html> (letöltve: 2014. 10.20)

Melléklet

Kedves Álláskereső!

TDK dolgozatomhoz felmérést végzek az álláskeresők körében, ehhez szeretném a segítségét kérni. Kérdőívem anonim, kitöltése mindössze pár percet vesz igénybe, mellyel nagyon sokat segítené nekem.

Válaszait aláhúzással v. karikázással jelölje egyértelműen, ha pedig kifejtős részhez érkezik, a pontozott vonalra néhány szóban fejtse ki véleményét!

Köszönöm a segítségét!

1, Neme:	6,	Előtte	a
a) Nő	képzettségének/végzettségének megfelelő		
b) Férfi	munkát végzett?		
2, Budapest melyik kerületében lakik? ...	Igen	Nem	
3, Életkora:	7, Ha nem, miért nem?		
a) 30-35 év	a) Nem találtam ilyen munkát		
b) 36-40 év	b) Nem találtam megfelelőnek az ajánlott fizetést		
c) 41-45 év	c) Nem szerettem volna ebben dolgozni		
d) 46-50 év	d) Egyéb:.....		
e) 50 felett	...		
4, Iskolai végzettsége/képzettsége?	8, Gondolkozott azon, hogy saját vállalkozást indít?		
a) 8 általánosnál kevesebb	Igen	Nem	
b) 8 általános iskola	9, Ha nem, miért nem?		
c) szakmunkásképző	a) Tőke hiánya		
d) szakközépiskola	b) Tudás/ötlet hiánya		
e) gimnázium	c) kockázatos		
f) OKJ	d) társ hiánya		
g) főiskola	e) Egyéb:.....		
h) egyetem			
5, Mióta munkanélküli?			
a) 1 hónap			
b) 3 hónap			
c) 6 hónap			
d) 1 év			
e) több mint 1 éve			

10, Hallott olyan
képzésről/tanácsadásról, amely segít
abban, hogyan indítson el egy
vállalkozást?

Igen

Nem

11, Ha igen, honnan?
.....

12, Ha lenne egy olyan
tanfolyam/képzés, ahol egy vállalkozás
alapításával és fenntartásával kapcsolatos
tudást szerezhetne, szívesen jelentkezne
rá?

Igen

Nem

13, Kérem, értékelje egy 1-5-ig terjedő
skálán mennyire tartja hasznosnak a
tanfolyam ötletét! (1- egyáltalán nem
tartom hasznosnak, 5- nagyon hasznosnak
találom)

1 2 3 4 5

14, Ha nem, miért nem?

- a) Nem érdekli
- b) Nincs rá ideje
- c) Nem akar még mindig/újra tanulni
- d) Nem szánna rá pénzt
- e) Nem engedheti meg magának ezt a kiadást
- f) Egyéb:.....

**Ha nemleges választ adott köszönöm,
hogy segítette munkámat a kérdőív
kitöltésével.**

15, Ha igen, összesen mennyi időt szánna egy ilyen tanfolyamra?

- a) 3 hónap
- b) 6 hónap
- c) 1 év
- d) 2 év
- e) egyéb:.....

16, Heti hány alkalommal venne részt rajta szívesen?

- a) Akár minden nap
- b) Csak hétvégén
- c) 1-2 nap délután
- d) egyéb:.....

17, Mekkora csoport létszámnál tanulna szívesen?

- a) kiscsoport max. 10 fő
- b) közepes csoport 10 – 20 fő
- c) nagyobb csoport akár 30 fő
- d) Egyéb:.....

18, Milyen módon szeret tanulni?

- a) Elsősorban előadások után
- b) Elsősorban gyakorlat során

19, Ha ezen a tanfolyamon a gyakorlatra sokkal nagyobb hangsúlyt fektetnénk, pl. felkeresnénk sikeres vállalkozókat, akik elmesélnék tapasztalataikat akkor szívesebben venne részt a képzésben?

Igen

Nem

20, Kérem, értékelje egy 1-5-ig terjedő skálán mennyire motiválná ez Önt! (1- egyáltalán nem motiválna, 5- nagyon motiválna)

1 2 3 4 5

21, Ha a tanfolyamot nem támogatnák, mekkora az az összeg, amennyiért önerőből elvégezné?

- a) kevesebb mint 50.000 Ft
- b) 50.000 Ft – 100.000 Ft
- c) 100.000 – 150.000 Ft
- d) Egyéb:.....

22, A tanfolyam elvégzése után, ha a megfelelő tőke rendelkezésére áll, rögtön vállalkozást indítana?

- 1. biztosan nem
- 2. lehet, hogy nem
- 3. talán igen, talán nem
- 4. lehet, hogy igen
- 5. biztos, hogy igen

23, Hol alapítana szívesen vállalkozást?

- a) Kizárólag Budapesten
- b) Budapest agglomerációjában
- c) akár másik nagyvárosban is
- d) akár másik megyében is

24, Kérem ha bármi javaslata, észrevétele, ötlete van ossza meg velem!

.....

.....

Köszönöm, hogy segítette munkámat a kérdőív kitöltésével.